

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BiH

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
71000 Sarajevo
Trg BiH 1.

01.02.2010
 BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

SAVJET MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
71000 Sarajevo
Trg BiH 1.

PRIMLJENO: 5.4.2011.			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02-50-18		276/11	

Br: 01-50-1-265-1/11/11
Sarajevo, 30.03.2011.g.

PREDMET: Dostavljanje Izvještaja o radu Upravnog odbora Izvozno kreditne agencije BiH.

Poštovani,

Upravni odbor Izvozno kreditne agencije BiH, imenovan Odlukom Savjeta Ministara BiH (Sl. Glasnik BiH br. 89/06 od 06.11.2006.), u cilju izvršenja obaveze utvrđene Članom 14. stav 3. Zakona o Izvozno kreditnoj agenciji (Sl. Glasnik BiH broj 62/04 od 30.12.2004.g.) u prilogu dostavlja: Izvještaj o radu Upravnog odbora za 2010.godinu.

S poštovanjem

*Predsjedavajući
Upravnog odbora*

Milomir Draganić

Prilog:

- *Izvještaj o radu (original);*
- *Plan poslovanja*
- *Finansijski bilans sa planom za 2011.g.*

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BIH

**IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA
BOSNE I HERCEGOVINE – IGA
- Upravni odbor -**

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj 01-50-1-265-3/11

U skladu sa članom 14. stav 3. Zakona o Izvozno – kreditnoj agenciji Bosne i Hercegovine (Sl.Glasnik br 62/04 od 30.12.2004.g.), Upravni odbor Izvozno – kreditne agencije Bosne i Hercegovine na sjednici održanoj 30.03.2011.godine, je usvojio i naslovu dostavlja:

**IZVJEŠTAJ
o radu za 2010.g.**

Sarajevo
30. Mart 2011. god

IZVJEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA UPRAVNOG ODBORA ZA 2010.g.

U toku 2010.g. Upravni odbor je redovno zasjedao i obavljao svoju djelatnost.

Aktivnosti Upravnog odbora, tokom 2010.g. su uglavnom bile vezane za podršku, praćenje i nadzor tekućeg poslovanja Agencije kroz usvajanje izvještaja i informacija o upravljanju i poslovanju Agencije, donošenja niza odluka u cilju neometanog poslovanja, te kontinuirano učešće u prevazilaženju problema poslovanja Agencije nastalih zbog uticaja globalne ekonomske i finansijske krize koja se odrazila i na poslovanje izvoznih preduzeća u Bosni i Hercegovini. Pored zakonom propisane djelatnosti, Upravni Odbor je, na svim sjednicama, razmatrao i problematiku poslovanja sa pojedinačnim klijentima i davao smjernice menadžmentu za dalje poslovanje sa istim.

PREGLED AKTIVNOSTI UPRAVNOG ODBORA ZA 2010.g.

U cilju neometanog poslovanja IGA-e Upravni odbor je:

Donio opšte i posebne pravne akte:

- Pravilnik o naknadama za putne troškove

U oblasti praćenje tekućeg poslovanja Agencije:

- Donio Odluku o imenovanju vanjskog revizora za reviziju finansijskih izvještaja Izvozno kreditne agencije BiH za period 01.01.2010. – 31.12.2010.g.,
- Usvajio Izvještaj o poslovanju Izvozno kreditne Agencije Bosne i Hercegovine za 2009.g. sa
- finansijskim izvještajem za 2009.g.,
- Usvojio Izvještaj o radu Upravnog odbora za 2009.g sa:
- finansijskim izvještajem za 2009.g. i
- bilansom stanja na dan 31.12.2009.g.
- Usvojio plan poslovanja IGA-e za 2010.g. sa:
- finansijskim planom za 2010. godinu,
- planom nabavke osnovnih sredstava za 2010. godinu,
- planom nabavke materijala za 2010. godinu,
- marketinškim planom za 2010. godinu;
- Donio Odluku o izmjeni odluke o tarifi naknada za usluge Izvozno kreditne agencije
- Usvojio izvještaj ovlaštenog međunarodnog revizora za reviziju finansijskih izvještaja Izvozno kreditne Agencije Bosne i Hercegovine za 2009. godinu.
- Usvojio Informaciju o finansijskom stanju Izvozno kreditne Agencije Bosne i Hercegovine za period 01.01.2010.- 31.05.2010.godine.

- **Usvojio Izvještaj o radu Izvozno kreditne Agencije Bosne i Hercegovine za period 01.01.2010.-30.09.2010. godine**
- **Pokrenuo Inicijativu upućivanjem Obavijesti Vijeću ministara o isteku mandata postojećeg saziva Upravnog odbora i obavezi pokretanja procedure za izbor i imenovanje novog saziva u skladu sa Zakonom o Izvozno kreditnoj Agenciji Bosne i Hercegovine;**
- **Donio Odluku o finansiranju stručnog usavršavanja Generalnog direktora Lamije Kozarić**

Dakle, u toku 2010.g. provedene su sve najvažnije aktivnosti , donesene odluke i pokrenute inicijative neophodne za nesmetano upravljanje i poslovanje Agencije u skladu sa zakonom i principima zdravog i sigurnog poslovanja.

Pred Upravnim odborom je planiran niz aktivnosti predviđenih za realizaciju u 2011.g.

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU IGA-e

KRATAK REZIME

U toku 2010. godine Agencija IGA je nastojala da, u skladu sa ciljevima osnivanja Izvozno kreditne agencije Bosne i Hercegovine, a prema usvojenim planskim dokumentima, ostvari svoj mandat pružanja finansijske podrške izvoznim kompanijama, te odgovori izazovima koje je donijela globalna ekonomska i finansijska kriza izvoznoj privredi BiH. Sve aktivnosti su vođene s ciljem poslovanja sa pozitivnim finansijskim rezultatima.

U toku 2010. godine, Agencija je implementirala sva raspoloživa sredstva, te je nivo realizacije bio na razini 2009. godine. Plan za 2010. godinu bio je veći za 50% od realizacije, iz razloga što se očekivala dokapitalizacija bilo od strane države, bilo od stranih donatora. Takva očekivanja su bila bazirana na zaključcima sjednice Parlamenta, na kojoj je razmatran izvještaj IGA-e, a kojima je isti dao nalog Vijeću Ministara BiH, da se iznađu sredstva za dokapitalizaciju IGA-e. Stoga smo ovaj plan zadržali do kraja godine, te se nije pristupilo rebalansu.

POSLOVNE AKTIVNOSTI

1. Finansiranje

1.1. Krediti i kratkoročne pozajmnice

Iako smo imali velike zahtjeve za finansiranje u vidu kratkoročnih pozajmica za prevazilaženje problema likvidnosti u izvoznim firmama, nismo mogli odgovoriti na zahtjeve zbog nedostatka raspoloživih sredstava, ali i nemogućnosti da vršimo monitoring aktivnosti firme preko računa što je u bankama moguće. Iz tih razloga, smo nastojali da aktivnosti finansiranja novih klijenata vršimo isključivo kroz projekat faktoringa jer na taj način imamo kontrolu plaćanja odnosno povrata sredstava. Stoga, aktivnosti IGA-e u oblasti finansiranja su bile usmjerene na naplatu potraživanja, reprogramiranje dospjelih obaveza po starim kreditima i monitoring plasiranih sredstava.

Obzirom na poteškoće izazvane ekonomskom krizom koja nije zaobišla naše korisnike kredita, posebno iz drvnog i metalnog sektora, a koji iz razloga zastoja u naplati svojih potraživanja, nisu bili u mogućnosti da servisiraju svoje obaveze na vrijeme, uputili su zahtjev za reprogram ostataka duga po odobrenim kreditima.

IGA Kreditni odbor je donio odluku da se odobri reprogram kredita sljedećim korisnicima kredita, koji su za to ispunili sve zahtjeve IGA-e za odobravanje istog

1. UNIS Fabrika cijevi Derventa (u daljem tekstu:Unis) je naš najveći klijent sa pozajmicom u iznosu od EUR 8.777.341,35. U toku 2010.g. nije došlo do smanjenja po pozajmici jer klijent nije bio u mogućnosti vraćati glavnice zbog saniranja gubitaka izazvanih krizom. Krajem 2010.g. dio glavnice, u iznosu od EUR 3,000,000 je vraćen i replasiran, te su plaćene dospjele obaveze do novembra 2010.g. po premijama i kamatama. Nakon zastoja u radu koji je kompanija imala u zadnjem kvartalu 2010.g fabrika je počela sa proizvodnjom u II mjesecu 2011.g. i očekujemo da će biti u mogućnosti izmirivati obaveze po kamatama i premijama za izdate garancije, u toku 2011.g.

UNIS je tokom krize 2008./2009.g. pretrpio velike gubitke,(njihova procjena je oko Eur 15 miliona), padom cijena čelika i padom potražnje. Krajem 2009.g. tražnja u zemljama EU je počela rasti i javila se mogućnost ponovnog izvoza. Problem snabdjevanja repromaterijalom bio je riješen dogovorom sa US STEEL-om iz Smedereva.

Željezara US STEEL je, uz garanciju IGA-e isporučivala repromaterijal u UNIS i omogućena je kontinuirana proizvodnja. U toku 2010.g izvozni ugovori su ispoštovani i UNIS je postao prvi dobavljač okruglih čeličnih cijevi u EU, ispred dobavljača iz Turske i Italije, i jedan od 5 najvećih izvoznika iz RS, a među 10 najvećih u BiH.

U toku prvih 6 mjeseci 2010.g je zatvorena IGA garancija prema Raiffeisen Zentral Bank AG iz Beča u iznosu od Eur 7,500.000 za isporuku materijala iz 2008.g. Garancije za US STEEL su zatvarane plaćanjem od strane UNIS-a i otvarane su nove unutar odobrenog limita, kako bi se ostvarilo kontinuirano snabdjevanje fabrike repromaterijalom.

Do zastoja u plaćanju je došlo u III kvartalu 2010.g. kada je došlo do poremećaja u finasiranju glavnog kupca iz Njemačke WSK (grupacija Stemcore), te problema u proizvodnji. Unis je uspio prevazići probleme krajem godine, platiti dio duga prema US STEEL-u, i produžiti garancije do aprila 2011.g.

WSK i Stemcore su dostavili u IGA-u poslovni plan saradnje sa UNIS-om u naredne 3 godine i iskazali interes da avansiraju repromaterijal u UNIS uz IGA garanciju.

Dole su navedeni pokazatelji o poslovanju firme UNIS u 2010. godini. Ostvareni rast je, prije svega, rezultat podrške IGA-e u obliku garancija za obezbjeđenje repromaterijala.

POKAZATELJI:	2009	2010
PRIHOD	58.349.150.00	95.886.910.00
PRIHOD U IZVOZU	144.185.00	818.436.00
DOBIT	85.885.00	170.847.00
UKUPNO:	58.579.220.00	96.876.193.00

TABELARNI PRIKAZ VEĆIH KUPACA S 31.12.2010. godine

KUPCI	Uslovi plaćanja u danima	Iznos (KM)
AICON	-	481.914.00
PNEUMATIKA	60	282.281.00
SIMPO SIK	120	257.556.00
STEFH	120	159.662.00
STROJOPROMET	-	116.162.00
ATENIC COMMERCE	60	87.859.00
KIRKA SURI	-	83.144.00
ESTA	-	78.737.00

Dugogodišnji kupci su Wsk, Elsner, Stefh, Kovintrade i dr. Svi kupci sa kojima UNIS posluje su pouzdani, i nema ograničavajućih odredbi pri dogovaranju prodaje.

Dugogodišnji dobavljači su USSteel, Elsner, Sidercomit i dr. Nabavka sirovine se vrši po principu najkonkurentnije cijene, kvaliteta, uslova plaćanja itd.

US STEEL	90	14.674.651
ELSNER	Plaćanje kroz isporuku robe	1.187.684
SIDERCOMIT	Plaćanje kroz isporuku robe	5.685.761
ELEKTRO DOBOJ	Reprogram	263.25
CRNOV COMMERCE	45	101.352
MECA AT PARIS	30	74.372
ZANICATRANS	30	67.955
MITRAŠEVIĆ	60	42.907

IGA kontinuirano vrši monitoring poslovanja klijenta, te je sa tim ciljem potpisan Protokol kojim se reguliše dinamika izvršavanja obaveza klijenta.

2. BOSNAPLOD DD Brčko

dva kratkoročna (do 1 godine) kredita u ukupnom iznosu od KM 4.300.000, odobrena 2007. i 2008.g za koji je krajem 2009.g. odobren reprogram. Klijent je imao problema sa padom potražnje do kraja 2009.g. Prvih 6 mjeseci vršena je konsolidacija potraživanja sa poslovnim bankama.

Bosnaplod je napravio reprogram sa bankama, a sa IGA-om je postignut dogovor da se isplate dospelje kamate do kraja 2010.g. kada bi se stekli uslovi za reprogram i izradu otplatnog plana za glavnica. Krajem 2010.g. Bosnaplod je dokapitaliziran od strane slovenačkog fonda i očekuje se stabilizacija u otplati obaveza.

3. KRNJEUŠA d.o.o. Bos. Petrovac - reprogram po

Ugovor o kreditu IV-006/06 na iznos od 518.295,11 KM

22.04.2009.g. prolongacija otplate ostatka duga po kreditu odobrenom po Ugovoru o kreditu br. IV-006/06 u iznosu od 518.295,11 KM. Period prolongacije je 36 mjeseci uz 6 mjeseci grejs perioda.

Prolongacija otplate ostatka duga po osnovu nenaplaćene kamate i administrativne naknade u iznosu 94.987,15 KM, se prolongira na period od 12 mjeseci uz 6 mjeseci grejs perioda.

Međutim, kako firma nije izmirivala obaveze dospjele po reprogramu, IGA je podnijela tužbu nadležnom sudu za realizaciju hipoteke.

4. IGO STELL d.o.o. Laktaši

Ugovor o kreditu IV-004/07 na iznos od 186.000,00 KM

01.05.2009. g. prolongacija otplate ostatka duga po kreditu odobrenom po Ugovoru o kreditu br. IV-004/07 u iznosu od 186.000,00 KM. Period prolongacije je bio 36 mjeseci uz 3 mjeseca grejs perioda.

Kredit se servisirao sa kašnjenjem, te obzirom na to da nije ispoštovan niti jedan dogovor postignut sa vlasnikom, IGA je protestovala mjenice jemca Niskogradnje i naplatila dospjelo potraživanje.

5. BAJA COMPANY d.o.o. Derventa

Ugovor o kreditu IV-011/09 na iznos od 600.000,00 KM

Potraživanje nastalo iz faktoringa je pretvoreno u kredit, te je nakon problema u naplati 31.12.2009.g. izvršena prolongacija otplate ostatka duga po Ugovoru o kreditu br. IV-016/08 u iznosu od 600.000,00 KM. Period prolongacije je 36 mjeseci počev od 01.01.2010.g. sa 4 mjeseca grejs perioda .

Korisnik kasni sa plaćanjem, zbog nastale krize i gubitaka ino tržišta. Posljedica ovog stanja je dovela do zastoja u proizvodnji i nemogućnosti naplate potraživanja . U cilju prevazilaženja ove situacije valnik preduzeća je donio odluku da dokapitalizuje preduzeće, uz pomoć talijanskog partnera.

Trenutno preduzeće radi u punom kapacitetu. Zaostale obaveze prema radnicima i državi su plaćene, i krajem 2010.g. je počela otplata u smanjenom iznosu rata, ali su očekivanja da će stići otplatni plan u toku 2011.g.

6. DI VUKELIĆ AD Laktaši

Ugovor o kreditu IV-027/06 na iznos od 245.416,69 KM

16.06.2009.g. prolongacija otplate ostatka duga po Ugovoru o kreditu br. IV-027/2006, u iznosu od 245.416,80 KM, koji je na dan 31.12.2010.godine iznosio 221.003,56 KM. Period prolongacije je pet 5 godina uz 6 mjeseci grejs perioda. Kredit se uredno servisira. Klijent je tražio dodatna sredstva kako bi mogao

odgovoriti na izvozne narudžbe u iznosu od KM 1 milion na koji mi nismo bili u mogućnosti odgovoriti zbog nedostatka sredstava.

7. AGROIMPEX d.o.o. Banja Luka

Ugovor o kreditu IV-008/07 na iznos od 454.826,69 KM
16.06.2009.g. prolongacija otplate ostatka duga po Ugovoru o kreditu br. IV-008/2007, u iznosu od 454.826,69 KM . Period prolongacije je 5 godina uz 6 mjeseci grejs perioda. Kredit se uredno servisira.

8. "BARBIĆ" D.O.O. Kiseljak

17.12.2009.g. prolongacija otplate ostatka duga po Ugovoru o kreditu br. IV- 76/08 u iznosu od 528.074,41 KM, kredit se prolongira na period od 12 mjeseci uz 6 mjeseci grejs perioda.

Zbog neplaćanja duga, IGA je podnijela tužbu sudu.

9. „ALGA“ D.O.O. Breza

12.01.2010.g. odlukom IGA Kreditnog odbora vrši se prolongacija otplate duga po Kreditu prethodno definisanog Članom 1. Ugovora o kreditu br. IV-007/07 zaključenog između ugovornih strana dana 28.02.2007.g. u iznosu od 220.339,00 KM.

Dug Korisnika kredita u iznosu 220.000,00 KM koji je nastao po osnovu Ugovora o izdavanju garancije br. IV- 061/08 od 29.10.2008, g. pretvara u kredit.

Navedeni iznos predstavlja iznos isplaćen od strane IGA-e nakon poziva garancije u iznosu 220.000,00 KM izdate po osnovu Ugovora o izdavanju garancije br. IV-061/08 od 29.10.2008.g,

Shodno navedenom, dug Korisnika kredita po osnovu glavnice kredita koji se prolongira iznosi ukupno 440.339,00 KM.

Zbog neplaćanja duga, IGA je odlučila da Kredit dospjeva u cijelosti i podnijela tužbu sudu.

Opis	Realizacija 2009	Plan 2010	Realizacija 2010	Index (4:3)	Plan 2011
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Vrijednost kredita i pozajmica	14.566.962	50.000.000	14.398.666	29	14.000.000
Prihodi od kamata	2.280.793	1.850.000	2.041.451	110	1.800.000
Adm. prih + risk premija	96.998	220.000	50.771	23	50.000

1.2. Faktoring

U toku 2010.g. faktoring se nastavio odvijati istom dinamikom kao i prošle godine, pretežno zbog ograničenosti sredstava kojima IGA raspolaže za angažman u okviru ovog finansijskog proizvoda. Kao i tokom 2008.g., zabilježen je konstantan rast u broju novih aplikacija, kako od strane potencijalno novih klijenata tako i od strane postojećih klijenata za povećanjem limita, kojima IGA na žalost nije mogla adekvatno odgovoriti zbog gore pomenute ograničenosti. Poslovne banke su pooštrile uslove za odobravanje kredita te su uslovi za finansiranje obrtnih sredstava postali znatno otežani. Stoga je faktoring usluga koja od ogromnog značaja za naše klijente kojom održavaju tekuću likvidnost, svoje kupce ali i radna mjesta. Prostora za obavljanje faktoringa u Bosni i Hercegovini ima mnogo, ali poslovne banke ne pružaju ovu vrstu usluge, barem ne pod ovim nazivom. Tako da je faktoring u kombinaciji sa kreditnim osiguranjem, naša najveća komparativna prednost na BH tržištu, naravno uz uslov adekvatne kapitalizacije.

Zbog globalne krize je bilo nekoliko kritičnih potraživanja (cc. 1 milion KM), koja su uspješno naplaćena u cijelosti, osim dijela potraživanja od klijenta TT kabeli, u iznosu od KM 65,000, što očekujemo da ćemo riješiti do kraja I kvartala 2011.g.

Od 2009.g. IGA je članica međunarodnog udruženja Factors Chain International i jedini je predstavnik Bosne i Hercegovine. U domenu internacionalnog faktoringa, IGA je prepoznata kao uspješna faktoring organizacija. S tim u vezi vrijedi napomenuti da je prestižni internacionalni magazine BCR Publishing, koji se bavi istraživanjem i publikacijama iz domena faktoringa na nivou čitavog svijeta, tražio da predstavnik IGA-e prezentuje stanje faktoringa na Balkanu na konferenciji faktoring kuća održanoj u Frankfurtu u Martu 2010.g., kao i da IGA objavi članak u njihovom godišnjaku koji je distribuiran u cijelom svijetu.

Da bi mogli raditi sve operacije unutar udruženja FCI, a prije svega usluge import-faktora, potrebno je da Parlament BiH ratificira međunarodne konvencije (UNCITRAL i UNDRIT) koje tretiraju asignaciju potraživanja iz inostranstva odnosno međunarodne cesije.

Opis	Realizacija 2009	Plan 2010	Realizacija 2010	Index (4:3)	Plan 2011
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Vrijednost plasmana	21.399.722	20.000.000	16.783.473	84	20.000.000
Prihodi od kamata	977.086	950.000	1.088.141	115	1.200.000
Administrativni prihodi	110.020	100.000	107.416	107	120.000

FAKTORING KLIJENTI 01/01/2010 – 31/12/2010 god.

IZVOZNIK	UKUPAN IZNOS (KM)
1. Adelina F d.o.o., Travnik	200.451
2. Avanti d.o.o., Sarajevo	583.898
3. Barpeh d.o.o., Čitluk	4.017.748
4. Belprom d.o.o., Sarajevo	830.564
5. Bosna Wood d.o.o., Stari Vitez	1.003.778
6. Grafopak d.o.o., Gračanica	979.771
7. Lav-Trade d.o.o., Brčko	189.231
8. Metal Arte d.o.o., Zenica	434.576
9. Mingos Cofee d.o.o., Tuzla	404.233
10. Pims d.o.o., Sarajevo	7.973.736
11. TT Kabeli d.o.o. Široki Brijeg	165.487
UKUPNO:	16.783.473

2. Garancije

Zbog procijenjenog rizika Bosne i Hercegovine, sve garancije preko korespondentnih banaka ročnosti duže od 12 mjeseci morati će biti pokrivena novčanim kolateralima.

Limit koji je krajem 2009.g. ponovo odobren IGA-i kod RZB Beč u iznosu od EUR 10,000,000, iako se može koristiti samo za kratkoročne transakcije, postaje neupotrebljiv zbog visokih troškova takvih transakcija koji su neprihvatljivi za klijente. Smanjenju tih troškova morala bi prethoditi bolja pozicija IGA novčanih kolaterala na računima korespondentnih banaka kojom bi pomenute transakcije bile pokrivena.

Dakle, uspostavljanje garantnog fonda značajno bi smanjilo troškove garancija za BH izvoznike, smanjilo vrijeme njihovog odobravanja, i istovremeno obezbjedilo garancije duže ročnosti.

U aprilu tekuće godine UBAF banka iz Pariza je odobrila limit IGA-i u iznosu od USD 2,000,000 sa ročnosti do 12 mjeseci za nove transakcije. Pomenuti limit je skoro popunjen postojećim transakcijama. Za nove transakcije duže ročnosti, uz odobravanje kreditnog odbora UBAF, IGA je dužna položiti i novčani kolateral od 50% od iznosa garancije.

Direktne garancije koje je IGA izdavala u toku 2010.g. godine su bile plative, za klijenta UNIS, prema njegovim dobavljačima. Na ovaj način je UNIS uspio obezbijediti sirovinu za proizvodnju u iznosu od preko EUR 23,000,000 za obezbjeđivanje kontinuiteta proizvodnje. Kreditne linije za poslovne jedinice klijenata u Libiji, Bosna-S i Hidrogradnja, su produžene za dodatnih godinu dana.

Preko BBI banke Sarajevo, nastavljena je uspješna saradnja kroz podršku zajedničkom klijentu, Energoinvest DD, zasad za kratkoročne transakcije. Transakcije iz 2009.g. su uspješno realizirane, a u 2010.g. su na isti način izdane 2 nove tenderske garancije. U

narednom periodu ćemo nastojati ispregovarati otvaranje kreditne linije kod pomenute banke za dugoročnije transakcije.

Potražnja za garancijama u 2010.g. je bila izuzetno izražena. Osim garancija za izvršenje ugovora u inostranstvu, garancije su tražene za osiguranje plaćanja dobavljačima sirovina te prvi put smo izdali garancije prema domaćim poslovnim bankama. To je ponovo rezultat ekonomske krize i ponašanja domaćih banaka na BH tržištu.

Međutim, imali smo ponovo problema sa limitiranim kapacitetima te nismo mogli odgovoriti u potpunosti na zahtjeve klijenata.

Opis	Realizacija 2009	Plan 2010	Realizacija 2010	Index (4:3)	Plan 2011
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Broj garancija	41		34		
Ukupno- vrijednost garancija	64.082.526	70.000.000	56.015.876	80	30.000.000
Administrativni prihod	96.459	35.000	239.136	683	100.000
Prihod od premija	818.750	950.000	855.171	90	850.000

3. Kreditno Osiguranje

U oblasti kreditnog osiguranja smo napravili promjene, odbacujući visoko rizične kupce, te povlačenje kreditnih limita koji se ne koriste šest mjeseci u nizu, kao i otkazivanje polisa određenim klijentima zbog ne izvršavanja obaveza u skladu sa Polisom osiguranja. Zbog povećanja portfolija kreditnog osiguranja, napravili smo izmjene u radu odjela za Kreditno osiguranje. Tako je formiran odjel od 3 zaposlenika koji će raditi na tekućim poslovima osiguranja i na poslovima razvoja proizvoda.

U odnosu na posmatrani period u prethodnoj godini udvostručili smo osigurani obrt, kao i ostvareno bruto premiju.

U tabeli daje se pregled planiranog i realizovanog obima osiguranja

Opis	Realizacija 2009	Plan 2010	Realizacija 2010	Index (4:3)	Plan 2011
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Broj Polica	23		20		
Osigurani obrt	21.125.898	58.674.900	28.414.480	48	40.000.000
Bruto premija	301.807	488.956	409.831	84	630.000
Bruto admin.prihodi	94.379	117.350	44.450	38	55.000

U posmatranom periodu su na naplatu dospjele tri štete.

Klijent Helios dd Banovići prijavio je štetu za kupca Pevec dd, Hrvatska. Iznos štete je EUR 82,474.58. Šteta je isplaćena na dan 09.4.2010. godine. Dio IGA-e je EUR 25,979.49. U pitanju je kupac nad kojim je pokrenut stečajni postupak. Potraživanja su uredno prijavljena stečajnom upravitelju. Stečajni upravitelj je priznao dio potraživanja i to u iznosu od Kn 505.353,83, što je cca. EUR 69,000.

Isplaćeni iznos za ovu štetu je EUR 74,227.12. Angažovali smo advokata da nas zastupa na Sudu u Hrvatskoj. Advokat je procjenio da bi bilo bolje da se na prvom ročištu pojavi u ime našeg klijenta Helios, što je u konačnici i urađeno. Nove informacije o kompaniji Pevec su da se finansijska situacija poboljšava.

Klijent SHP Celex ad Banja Luka prijavio je štetu za kupca Conex, Crna Gora. Iznos štete je EUR 13,967.53. Šteta je isplaćena na dan 10.8.2010. godine. Dio IGA-e je EUR 4,399.77. U pitanju je bankrotstvo i produžena docnja. Produžena docnja zbog perioda koji je protekao, a bankrotstvo jer je kompanija pred otvaranjem stečajnog postupka. Kad se pokrene stečajni postupak, angažovat ćemo advokata da nas zastupa u ovom postupku.

Klijent Natron-Hayat doo Maglaj prijavio je štetu za kupca Cartiera di Rivignano, Italija. Iznos štete je bio EUR 13,601.05. Šteta je isplaćena na dan 23.9.2010. godine. Dio IGA-e je bio EUR 4,284.33. U ovom slučaju neće se ići na utuženje, jer se radi o spornom slučaju ali i malim iznosu, gdje bi troškovi prinudne naplate bili veći od isplaćene štete.

U 2010. godini IGA je reosiguravala 65% svog portfolia kod AtradiusRe-a i Nationale Borg-a. Ugovor o reosiguranju imamo sa AtradiusRe-om već 10 godina, sa Nationale Borg-om 7 godina. Ugovor o reosiguranju je zanovljen sa AtradiusRe-om za 2011. godinu.

Kreditno osiguranje i garancije predstavljaju glavni posao Agencije i u tom smislu želimo razvijati Agenciju. Bilo bi potrebno raditi na povećanju domaćeg kreditnog osiguranja, kao i povećanju cjelokupnog portfolija izvoznog kreditnog osiguranja. Takođe, trebalo bi pokušati realizovati prihvatanje IGA osiguranja od strane banaka u BiH. To bi se odnosilo na asignaciju prava po polici osiguranja na komercijalnu banku.

Broj aktivnih polica u	20
Broj aktivnih kreditnih limita	291
Iznos deklarisanog obrta (podržana prodaja) EUR	28,414,479.78
Iznos bruto premije na deklarisanu obrt u EUR	196,044.60
Iznos odobrenih kreditnih limita u periodu	17,896,000.00

U tom smislu su obavljene marketing aktivnosti kroz prezentacije osiguranja i faktoringa u privrednim komorama i vanjsko-trgovinskoj komori BiH, na kojima su prisustvovala izvozno orijentisane kompanije. Takođe je obavljeno više prezentacija za korisnike projekata USAID-a FIRMA i FARMA, kao i kroz Izvozno vijeće i BH EPA-u. Takođe, predstavnici IGA-e su obavili direktne posjete klijentima koji su bili zainteresirani za usluge kreditnog osiguranja i faktoringa. Posebnu pažnju smo posvetili klijentima sa područja Hercegovine.

U cilju kontinuirane promocije hercegovačkog tržišta, obišli smo neka od poduzeća, kako bi ih pobliže upoznali sa IGA proizvodima. Fokuserali smo se na kreditno osiguranje i faktoring, jer IGA nema dovoljno kapaciteta za pružanjem usluga dugoročnog kreditiranja.

Trgometal d.o.o.– Posušje
Feal – Š.Brijeg
FBD d.o.o – Š.Brijeg
MIK d.o.o – Kupres
Kapis d.o.o – Tomislavgrad
Presal Extrusion – Š.Brijeg
EU PAL – Kiseljak
Ukras d.o.o.-Vitez
Vitina konfekcija d.o.o – Ljubuški
Pehar d.o.o – Čitluk
Pehar & Co. d.o.o.- Čitluk

Gore navedena poduzeća su iskazala interes isključivo za dugoročnim kreditiranjem, za što IGA nema mogućnosti.

Lager d.o.o – Posušje
Lončarplast d.o.o – Posušje
Vican trade d.o.o. – Posušje
Pro Domo d.o.o.– Posušje
Mandeks d.o.o.– Š.Brijeg
Suton d.o.o. – Š.Brijeg
Expo trade d.o.o.– Kiseljak
Eko briket d.o.o– Kiseljak
ZU&RIC d.o.o.– Čitluk

Podrumi Andrija – Čitluk
Ditrix d.o.o. – Mostar
ZEC d.o.o. – Međugorje

Gore navedena poduzeća su dobila informacije o uslugama IGA-e ali nisu još uvijek aplicirali za neku od naših usluga osim zahtjeva za izradom boniteta.

Bobita d.o.o. – Čitluk i Farmko d.o.o. – Široki Brijeg nisu zadovoljavali uvjete za faktoring, za što su bili zainteresirani.

Sa poduzećima TT Kabeli d.o.o. Široki Brijeg i Barpeh d.o.o. Čitluk imamo uspješne aktivnosti faktoringa i kreditnog osiguranja.

Krajem 2010.g. kontaktirala nas je osiguravajuća kuća Ducroire-Decredere iz Belgije i ponudila nam Fronting Sporazum, po kojem bi IGA, kao lokalni osiguravatelj, osiguravao ukupnu izvoznju i domaću prodaju Meggle Posušje. Fronting sporazum podrazumjeva da se 90% osiguranog iznosa reosigurava kod Ducroire/Delcredere koji ima whole-turnover policu za Meggle Njemačka. Smatramo da će to biti dobra prilika za IGA-u da počne poslovanje s Ducroire a takođe da ima jednog velikog klijenta u osiguranju s područja Hercegovine.

4. Ostali poslovi

- **izrada boniteta**

IGA prikuplja bonitene informacije za svoje potrebe i izgrađuje bazu podataka. Prikupljene informacije nudi i partnerskim izvozno kreditnim agencijama, te osiguravateljima s kojima ima ugovor o prodaji ovih informacija, te tako doprinosi razvitku nivoa transparentnosti u poslovanju domaćih preduzeća, te razvija dodatni profitni centar.

Ukupno je proizvedeno 493 boniteta, koji su fakturisani i naplaćeni partnerima u iznosu od 54.544,19 KM (27.888,00 EUR).

169 boniteta je napravljano za potrebe IGA i fakturisani kao administrativni trošak za proizvod osiguranja ili faktoringa.

Korisnici informacija o BH kompanijama su:

PRISMA Austrija

OeKB Austrija

Office national du ducroire / Nationale Delcrededienst, -ONDD Belgija

AOFI Srbija

Kao novi korisnici javljaju se HBOR i MBDP – Makedonska banka za razvoj

U ovom dijelu se vrše konstantna unapređenja u smislu automatizacije obrade podataka, što doprinose mogućnosti da se prihvati i obradi veći broj zahtijeva te da se obezbijede kvalitetnije informacije.

U toku 2010. godini smo nastavili saradnju sa AFIP i APIF u smislu nabavke bonitetnih informacija FBiH i RS, a iz Agencije za financije Distrikta Brčko nam i dalje ne dostavljaju informacije i ne žele saradivati sa nama na tom planu.

Zaključak:

- Plan za 2010.godinu, iako postavljen vrlo konzervativno zbog ograničenosti raspoloživih sredstava, ostvario se na zadovoljavajućem nivou.
- Finansijski plan za 2010 je realizovan.
- Posebno su dobri rezultati iskazani kod garancija i faktoringa,
- Kreditno osiguranje bilježi rast
- IGA garancije i osiguranje postaju prepoznatljivi kao kvalitetan kolateral i prihvatljiv od strane banaka u BiH

Prilog:

1. Pregled izdatih garancija u periodu 01.01-30.09. 2010 g

Garancije izdate u 2010.g (nove i produženja)

Sifra	Izvoznik	Datum	Garancija	Vrsta Garancije	Valuta	IZNOS KM	Napomena	status na 31.12.2010
G.196-1	41-Bosna-S	10/03/2010	72,030.00	DIP	EUR	140,878.43	IGA limit	otvorena
G.209-1	23-Energoinvest	30/08/2010	2,558,048.93	Avans	ETB	231,585.29	Rizik Osiguravatelja Lloyds	otvorena
G.210-1	23-Energoinvest	30/08/2010	68,250.10	Avans	USD	100,516.29	Rizik Osiguravatelja Lloyds	otvorena
G.143-5	41-Bosna-S	24/11/2010	501,271.90	DIP	EUR	980,402.62	Rizik Osiguravatelja Lloyds	otvorena
G.155-5	25-Hidrogradnja	30/06/2010	1,000,000.00	Overdraft	USD	1,487,776.00	Pokrivena IGA kolateralom 100%	otvorena
G.214-1	27-Grafopak	24/07/2010	40,000.00	Placanje	EUR	78,233.20	IGA limit	otvorena
G.162-2	41-Bosna-S	09/04/2010	33,567.00	DIP	EUR	65,651.35	IGA limit	otvorena
G.231	41-Bosna-S	19/01/2010	56,868.16	Avans	EUR	111,224.45	Pokrivena IGA kolateralom 100%	otvorena
G.232	41-Bosna-S	19/01/2010	56,868.16	DIP	EUR	111,224.45	Pokrivena IGA kolateralom 100%	otvorena
G.233	41-Bosna-S	19/01/2010	38,145.32	DIP	EUR	74,605.76	Pokrivena IGA kolateralom 100%	otvorena
G.235	41-Bosna-S	22/01/2010	29,000.00	tender	EUR	56,719.07	IGA limit	zatvorena
G.234	74-Unis Fabrika Cijevi	08/01/2010	5,500,000.00	Placanje	EUR	10,757,065.00	Direktna	zatvorena
G.236	74-Unis Fabrika Cijevi	26/02/2010	2,680,000.00	Placanje	EUR	5,241,624.40	Direktna	zatvorena
G.237	74-Unis Fabrika Cijevi	08/03/2010	1,170,000.00	Placanje	EUR	2,288,321.10	Direktna	zatvorena
G.238	74-Unis Fabrika Cijevi	30/03/2010	2,000,000.00	Placanje	EUR	3,911,660.00	Direktna	zatvorena
G.240	74-Unis Fabrika Cijevi	13/04/2010	2,000,000.00	Placanje	EUR	3,911,660.00	Direktna	zatvorena
G.241	74-Unis Fabrika Cijevi	27/04/2010	1,100,000.00	Placanje	EUR	2,151,413.00	Direktna	zatvorena
G.243	74-Unis Fabrika Cijevi	31/05/2010	1,245,000.00	Placanje	EUR	2,435,008.35	Direktna	zatvorena
G.244	23-Energoinvest	02/06/2010	60,000.00	Tender	USD	88,365.84	Prema BBI BiH	otvorena
G.245	23-Energoinvest	02/06/2010	120,000.00	Tender	USD	176,731.68	Prema BBI BiH	otvorena
G.251	74-Unis Fabrika Cijevi	20/08/2010	695,000.00	Placanje	EUR	1,359,301.85	Direktna	otvorena
G.239-3	74-Unis Fabrika Cijevi	31/10/2010	2,136,300.00	Placanje	EUR	4,178,239.63	Direktna	otvorena
G.240-3	74-Unis Fabrika Cijevi	31/10/2010	2,000,000.00	Placanje	EUR	3,911,660.00	Direktna	otvorena
G.246-1	74-Unis Fabrika Cijevi	31/10/2010	1,000,000.00	Placanje	EUR	1,955,830.00	Direktna	otvorena
G.195-9	74-Unis Fabrika Cijevi	31/10/2010	2,550,000.00	Placanje	EUR	4,987,366.50	Direktna	otvorena
G.248-1	74-Unis Fabrika Cijevi	15/11/2010	1,000,000.00	Placanje	EUR	1,955,830.00	Direktna	otvorena
G.249-1	74-Unis Fabrika Cijevi	15/11/2010	1,000,000.00	Placanje	EUR	1,955,830.00	Direktna	otvorena
G.218-1	41-Bosna-S	30/06/2010	500,000.00	Overdraft	USD	736,382.00	IGA limit	otvorena
G.242	41-Bosna-S	08/06/2010	174,720.00	DIP	EUR	341,722.62	Pokrivena IGA kolateralom 50%	otvorena
G.247	41-Bosna-S	06/07/2010	119,395.20	DIP	EUR	233,516.71	IGA limit	otvorena
G.252	41-Bosna-S	20/09/2010	8,400.00	Tender	EUR	16,428.97	IGA limit	otvorena
G.253	41-Bosna-S	20/09/2010	13,900.00	Tender	EUR	27,186.04	IGA limit	otvorena
G.254	41-Bosna-S	30/09/2010	4,200.00	Tender	EUR	8,214.49	IGA limit	otvorena
G.255	41-Bosna-S	09/12/2010	10,000.00	Tender	EUR	19,558.30	IGA limit	otvorena
G.256	41-Bosna-S	09/12/2010	3,600.00	Tender	EUR	7,040.99	IGA limit	otvorena

**Izvozno-kreditna agencija
Bosne i Hercegovine - IGA**

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila
31. decembra 2010. pripremljeni u skladu sa
Međunarodnim standardima finansijskog
izvještavanja i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	<i>Strana</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	3
Izvještaj o finansijskom položaju	4
Izvještaj o promjenama na kapitalu	5
Izvještaj o novčanim tokovima	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 - 31

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna da sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje za svaki finansijski period u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koji su objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), a pružaju istinit i fer pregled stanja rezultate Izvozno-kreditne agencija Bosne i Hercegovine - IGA ("Agencija") za taj period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Agencija u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Agencija nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Agencije. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Agencije, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Agencije:

Lamija Kozarić-Rahman, Direktor

Izvozno-kreditna agencija Bosne i Hercegovine - IGA

Paromlinska 56

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

22. mart 2011. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Vlasnicima Izvozno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine - IGA

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Izvozno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine - IGA (u daljnjem tekstu "Agencija" ili "IGA"), prikazanih na stranicama od 3. do 31., a koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2010. godine, izvještaja o sveobuhvatnim prihodima i rashodima, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentovanje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka.

Odgovornost Revizora

Naša je odgovornost izraziti nezavisno mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi zahtijevaju da se ponašamo u skladu sa etičkim principima te reviziju planiramo i obavimo na način da dobijemo razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u finansijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, bilo kao posljedica prevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje finansijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene datim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola u Agenciji. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza finansijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj Agencije na dan 31. decembra 2010. godine, te rezultate njenog poslovanja i promjene u novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Deloitte d.o.o.

Sead Bahtanović, direktor i ovlaštenu revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina
22. mart 2011. godine

Mirza Bihorac, ovlaštenu revizor

Izveštaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2010.	2009.
Kamata i slični prihodi	7	3.243	3.848
Kamata i slični rashodi	20	-	(31)
Neto prihodi od kamata		3.243	3.817
Neto prihodi od osiguranja	8	292	355
Neto prihodi od poslova osiguranja		292	355
<u>Troškovi po osnovu izdatih garancija</u>	9	-	(6.454)
Troškovi iz garantnih poslova		-	(6.454)
Ostali operativni prihodi	10	1.208	1.053
Troškovi zaposlenih	11	(862)	(947)
Amortizacija	19	(42)	(44)
Ostali administrativni troškovi	12	(515)	(527)
Neto kursne razlike pozitivne / (negativne)		109	(39)
Višak prihoda nad rashodima / (rashoda nad prihodima) prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja		3.433	(2.786)
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	13	(3.002)	(107)
Višak prihoda nad rashodima / (rashoda nad prihodima) za godinu		431	(2.893)
Ostali sveobuhvatni višak prihoda nad rashodima:		-	-
Ukupni sveobuhvatni višak prihoda nad rashodima / (rashoda nad prihodima) za godinu		431	(2.893)

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2010. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
IMOVINA			
Novac i novčani ekvivalenti	14	8.487	5.283
Plasmani u bankama	15	7.915	8.092
Dati krediti i avansi klijentima	16	41.403	42.860
Imovina po osnovu osiguranja	21	12	104
Potraživanja za premije osiguranja	17	58	55
Ostala imovina, neto	18	826	933
Materijalna i nematerijalna imovina	19	97	134
UKUPNA IMOVINA		58.798	57.461
KAPITAL I OBAVEZE			
Obaveze			
Obaveze prema Bosni i Hercegovini	20	5.089	5.089
Obaveze po poslovima osiguranja	21	67	160
Obaveze po osnovu premije reosiguranja	22	97	121
Ostale obaveze	23	371	487
Rezervisanja	24	1.248	109
		6.872	5.966
Kapital i rezerve			
Državni kapital	25	51.351	51.351
Rezerve za poslove osiguranja		2.430	2.430
Posebne rezerve		607	607
Akumulirani neto finansijski rezultat		(2.462)	(2.893)
		51.926	51.495
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		58.798	57.461

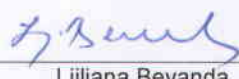
Napomene u nastavku su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisali za i u ime Agencije dana 22. marta 2011. godine:

 Lamija Kozarić-Rahman
 Direktor

 Mirko Dejanović
 Zamjenik direktora

 Ljiljana Bevanda
 Zamjenik direktora

Izvjestaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Državni kapital	Rezerve za poslove osiguranja	Posebne rezerve	Akumulirani neto finansijski rezultat	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2008.	51.351	-	-	3.037	54.388
Transfer na osnovu Odluke Upravnog odbora	-	2.430	607	(3.037)	-
Neto višak rashoda nad prihodima za godinu	-	-	-	(2.893)	(2.893)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-
<i>Ukupni sveobuhvatni gubitak</i>	-	-	-	(2.893)	(2.893)
Stanje na 31. decembar 2009.	51.351	2.430	607	(2.893)	51.495
Neto višak prihoda nad rashodima za godinu	-	-	-	431	431
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	431	431
Stanje na 31. decembar 2010.	51.351	2.430	607	(2.462)	51.926

Napomene u nastavku su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2010.	2009.
Poslovne aktivnosti		
Neto višak prihoda nad rashodima / (rashoda nad prihodima) za godinu	431	(2.893)
<i>Usklađenja za:</i>		
Amortizacija	42	44
Umanjenja vrijednosti, prilagođavanje po gubitku i rezervisanja	3.011	142
Gubitak od otuđenja materijale imovine	-	7
Prihodi od kamata priznati u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti	(3.243)	(3.848)
Rashodi od kamata priznati u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti	-	31
<i>Novčani tokovi prije promjena u obrtnom kapitalu</i>	241	(6.517)
Neto smanjenje plasmana u bankama	177	885
Neto smanjenje datih kredita i avansa klijentima, prije umanjenja vrijednosti	340	2.599
Neto (povećanje) / smanjenje potraživanja po osnovu premija osiguranja	(4)	113
Neto smanjenje / (povećanje) ostale imovine, prije umanjenja vrijednosti	106	(568)
Neto (smanjenje) / povećanje obaveza po osnovu premija reosiguranja	(24)	50
Neto smanjenje ostalih obaveza	(116)	(486)
<i>Novčani tok iz operativnih aktivnosti</i>	720	(3.924)
Plaćena kamata	-	(31)
Neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti	720	(3.955)
Ulagačke aktivnosti		
Nabavka materijalne imovine	(5)	(31)
Primljena kamata	2.489	3.250
Neto novčani tok iz ulagačkih aktivnosti	2.484	3.219
Finansijske aktivnosti		
Neto novčani tok iz finansijskih aktivnosti	-	-
Neto povećanje / (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	3.204	(736)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	5.283	6.019
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	8.487	5.283

Napomene u nastavku su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

1. OPŠTI PODACI

Izvozno-kreditna agencija Bosne i Hercegovine – IGA (u daljem tekstu: "Agencija" ili "IGA") osnovana je odlukom Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine br. 08-08-9-01/07 dana 10. aprila 2007. godine i registrovana kao neprofitno i neoporezivo pravno lice.

Na osnovu Zakona o Izvozno-kreditnoj agenciji Bosne i Hercegovine - IGA ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 62/04), novi Upravni odbor je donio odluku da će imovina i obaveze "Agencije za izdavanje garancija od političkog i ratnog rizika inostranim investitorima i trgovcima IGA d.o.o. Sarajevo" (društva sa ograničenom odgovornošću), koja je likvidirana i izbrisana iz Registra Opštinskog suda u Sarajevu odlukom br. UF/I-2105/00 od 4. juna 2007. godine biti preuzete i prenesene na novoosnovanu Agenciju.

Aktivnosti Agencije su otpočele 5. juna 2007. godine.

Aktivnosti

Garancije

IGA je ovlaštena da pruži podršku bosanskohercegovačkim preduzećima kojima su potrebne garancije kao što su garancije javnog nadmetanja, avansne garancije, garancije za dobro izvršenje posla u podršci izvoznih ugovora. U prošlosti je bilo teško za bosanskohercegovačka preduzeća da dobiju ovakav vid podrške zbog insistiranja kupaca da samo prvoklasne banke izvan BiH budu odabrane za obezbjeđenje garancija. U većini slučajeva ovo je značilo da su bosanskohercegovačka preduzeća obavezna da pokriju obavezu preuzetu od banke davatelja garancije deponovanjem ekvivalentnog iznosa gotovine kod banke davatelja garancije. IGA obezbjeđuje podršku ili putem obezbjeđenja garancije direktno banci davatelju garancije, ili što je češći slučaj preko partnerskog sporazuma sa Lloyd's London osiguravajućom kućom. U oba slučaja, ukoliko je pozvana, IGA preuzima da plati obavezu od BH izvoznika i kada je prikladno uzme obezbjeđenje nad sredstvima izvoznika podržavajući ovu obavezu za plaćanje po pozivu.

Ukoliko je Lloyd's London firma uključena u transakciju, Lloyd's London osiguravajući konzorcij organizira nadoknadu štete banke davatelja garancije za gubitak koji se javi prilikom poziva ukoliko BH izvoznik ne izvrši plaćanje naknade banci davatelju garancije. U slučaju takvog događaja, Lloyd's London osiguravatelj također pribjegava preuzimanju kolaterala od IGA-e nad sredstvima izvoznika.

U posljednjem periodu, povećana je tražnja za garancijama IGA-e, direktnim ili preko banaka, za obezbjeđenje plaćanja repromaterijala i sirovina za potrebe izvoznika. Takođe, javlja se potreba za osiguranjem dobrog izvršenja posla kod izvoznika koji vrše uslugu prerade sirovina za kupca koji je ujedno i dobavljač repromaterijala i sirovina.

Kreditno osiguranje - osiguranje naplate potraživanja

Izvozno kreditno osiguranje je glavni (core business) izvozno-kreditnih agencija. Ovim finansijskim proizvodom država, putem izvozno kreditne agencije, utiče na povećanje izvoza na način da smanjuje rizik naplate po izvršenom izvozu i time omogućava izvoznoj kompaniji da se fokusira na unapređenje proizvodnje i izlazak na nova, nepoznata tržišta. Takođe, proizvod kreditnog osiguranja omogućava unapređenje odnosa izvoznika i njegove poslovne banke, obzirom da se policu osiguranja može vinkulirati na banku i može služiti kao dodatni kolateral za odobravanje kredita za pripremu proizvodnje ili za finansiranje nakon izvršene isporuke.

IGA ispostavlja izvozniku policu osiguranja i reosigurava većinu potencijalnih obaveza izdatom policom osiguranja sa glavnim evropskim reosiguravajućom kompanijama, "Atradius", Belgija i "Nationale Borg", Holandija.

Prije prihvatanja obaveze za osiguranje određenog kupca, IGA prikuplja kreditne informacije o kupcu i mora biti zadovoljena u pogledu kupca i njegove kreditne sposobnosti. IGA zatim izdaje kreditni limit za kupca, što znači da IGA prihvata obavezu za tog kupca do osiguranog procenta izdatog kreditnog limita. Osigurani procenat i prema tome potencijalni iznos plaćanja je obično 90% kupčeva duga prema BH izvozniku.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPŠTI PODACI (NASTAVAK)

Aktivnosti (nastavak)

Kreditno osiguranje - osiguranje naplate potraživanja

Raspon premije se kreće od 0,3% godišnje do više od 1,5% godišnje od osiguranog iznosa, u zavisnosti od kreditnog perioda odobrenog kupcu kao i od rangiranja zemlje u koju se dobra izvoze. Premije se plaćaju na kraju mjeseca a obračunavaju se na vrijednost ostvarenog izvoza u tom mjesecu.

Kreditno osiguranje je novo u BiH i prema iskustvu izvozno kreditnih agencija drugih zemalja potrebno je nekoliko godina da se dostigne značajan iznos portfolia. Sada postoje jasni znakovi da poslovna zajednica cijeni vrijednost kreditnog osiguranja izvoza, a to potvrđuje broj novih zahtjeva i pruženih proizvoda kreditnog osiguranja u posljednjim mjesecima.

Factoring

Factoring koji IGA obavlja je tzv. Factoring s rambursom (Recourse Factoring) što znači da izvoznik ostaje odgovoran za fakturu do momenta naplate. Aktivnost faktoringa je sredstvo kojim IGA finansira bosansko-hercegovačke izvoznike u periodu nakon izvršene isporuke robe, a predstavlja kombinaciju finansiranja i usluga za proizvođače koji prodaju na otvoren račun sa uslovima plaćanja manjim od 120 dana, uz određeni kreditni limit. Finansijska komponenta je izuzetno značajna jer IGA finansira do 80% fakture i obezbjeđuje likvidnost izvozniku. Ino-potraživanja stečena faktoringom su kreditno osigurani u slučaju neplaćanja kupca. Factoring se koristi u slučajevima kada izvoznik nema na raspolaganju dovoljno raspoloživog kolaterala za osiguranje kredita preko banke ili taj kolateral želi upotrijebiti za dugoročno finansiranje investicije. Ovakav tip kredita ubrzava transformaciju obrtnih sredstava iz potraživanja u novac i ubrzava obrt korisnika faktoringa, tj. bosansko-hercegovačkih izvoznih društava. U okviru aktivnosti faktoringa, IGA je u mogućnosti da obavlja tzv. supply-chain factoring, odnosno finansiranje dobavljača koje će se otplaćivati iz budućih priliva iz rezervi faktoringa.

Upravljačka tijela Agencije

IGA je organizovana na sljedeći način:

- Sjedište u Sarajevu, sa odjelima za proizvode (factoring, garancie i osiguranje) i odjelima za podršku (pravni odjel, računovodstvo, marketing),
- Podružnica Mostar (u kojoj je lociran Zamjenik direktora) koja pokriva južni dio BiH,
- Podružnica Banja Luka (u kojoj su locirani Zamjenik direktora i pravni savjetnik) koja pokriva sjeverni dio BiH (primarno, Republiku Srpsku).

Uprava

Lamija Kozarić-Rahman	Direktor
Mirko Dejanović	Zamjenik direktora
Ljiljana Bevanda	Zamjenik direktora

Upravni odbor

Milomir Draganić	Predsjedavajući	Predstavnik Republike Srpske
Mira Bradara	Zamjenik predsjedavajućeg	Predstavnik Bosne i Hercegovine
Gordana Praštalo	Član	Predstavnik Republike Srpske
Belma Izmirlija	Član	Predstavnik Federacije Bosne i Hercegovine
Marko Bagarić	Član	Predstavnik Federacije Bosne i Hercegovine

Agencija je imala 13 zaposlenih na dan 31. decembra 2010. godine (2009.: 14).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

2.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeće izmjene postojećih standarda, izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, te tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja, su na snazi za tekući period:

- MSFI 1 (revidirani) "Prva primjena MSFI" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009.);
- MSFI 3 (revidirani) "Poslovne kombinacije" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009.);
- Izmjene MSFI 1 "Prva primjena MSFI" – Dodatni izuzeci u slučaju prve primjene (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2010.);
- Izmjene MSFI 2 "Isplate po osnovu dionica" – Transakcije isplate unutar Grupe po osnovu dionica podmirene u novcu (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2010.);
- Izmjene MRS 27 "Konsolidovani i odvojeni finansijski izvještaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009.);
- Izmjene MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje" – Pribvatljive hedžing stavke (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009.);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI (2009)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljene 16. aprila 2009. godine (MSFI 2, MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 18, MRS 36, MRS 38, MRS 39, IFRIC 9, IFRIC 16) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (većina izmjena biće na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2010.);
- IFRIC 17 "Prenos nenovčanih sredstava vlasnicima Društva" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009.);
- IFRIC 18 "Prenos sredstava komitentima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009.).

Usvajanje spomenutih izmjena postojećih standarda i tumačenja nije vodilo promjeni računovodstvenih politika Agencije.

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i tumačenja standarda su objavljeni i nisu još u upotrebi:

- MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- Izmjene MSFI 1 "Prva primjena MSFI" – Ograničeno izuzeće kod prve primjene MSFI vezano za objavljivanja usporednih podataka prema MSFI 7: Objavljivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010.);
- Izmjene MSFI 1 "Prva primjena MSFI" – Jaka hiperinflacija i ukidanje fiksnih datuma za prvu primjenu (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011.);
- Izmjene MSFI 7 "Finansijski instrumenti: Objavljivanja" – Prijenos finansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011.);
- Izmjene MRS 12 "Porez na dobit" – Odgođeni porez: Povrat osnovne imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2012.);
- Izmjene MRS 24 "Transakcije s povezanim stranama" – Jednostavniji zahtjevi objavljivanja za pravna lica povezana s vladama i pojašnjenje definicije povezane strane (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011.);
- Izmjene MRS 32 "Finansijski instrumenti: Prezentacija" – Računovodstveni tretman za izdavanje prava (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. februar 2010.);

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni

- Izmjene različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI (2010)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljene 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (većina izmjena biće na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011.);
- Izmjene IFRIC 14 “MRS 19 – Limiti na definisana davanja, minimalni zahtjevi finansiranja i ostale interakcije” – Pretplate minimalnih zahtjeva finansiranja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januar 2011.);
- IFRIC 19 “Ukidanje obaveza instrumentima kapitala” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010.).

Agencija je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Agencija predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Agencije u periodu inicijalne primjene.

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

Temelj za prezentiranje

Finansijski izvještaji sastavljeni su po načelu historijskog troška, izuzev određenih stalnih sredstava i finansijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima.

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), jer je KM valuta u kojoj je većina transakcija Agencije iskazana. Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Finansijski izvještaji su sastavljeni za razdoblje na koje se odnose, kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Prihvaćene osnovne računovodstvene politike su kako slijedi:

Priznavanje prihoda

Prihodi i rashodi od kamata za sve finansijske instrumente na koje se obračunava kamata priznaju se unutar kategorija 'Kamata i slični prihodi' i 'Kamata i slični rashodi' u izvještaju o sveobuhvatnom prihodima i rashodima, uz upotrebu metode efektivne kamatne stope.

Premije osiguranja se općenito priznaju po načelu vremenske osnove. Premije po osnovu osiguranja priznaju se kao prihod kroz period trajanja ugovora o osiguranju.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u KM početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještaja o finansijskom položaju primjenom važećeg kursa na taj dan. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u neto dobit ili gubitak perioda.

Agencija vrednuje svoju monetarnu imovinu i obaveze po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine važećim na datum izvještajnog perioda. Osnovni kurs postavljen od strane Centralne banke Bosne i Hercegovine i korišten u pripremi izvještaja o finansijskom položaju Agencije na dan izvještavanja je kako slijedi:

31. decembar 2010. godine	1 EUR = 1,955830 KM	1 USD = 1,472764 KM
31. decembar 2009. godine	1 EUR = 1,955830 KM	1 USD = 1,364088 KM

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Naknade zaposlenicima

U ime svojih zaposlenika, Agencija plaća penzijsko i zdravstveno osiguranje na i iz plate, koji su obračunati na bruto plaćenu platu, kao i poreze, koji su obračunati na neto plaćenu platu. Agencija gore navedene doprinose plaća u penzijske i zdravstvene fondove, po zakonskim stopama tokom godine na bruto obračunatu platu. Agencija plaća te poreze i doprinose u korist institucija na federalnoj i kantonalnoj razini, kao i institucija Republike Srpske, kako slijedi:

	Federacija	Kanton	Republika Srpska
Porez na osobni dohodak	-	100%	100%
Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje	100%	-	100%
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	9%	91%	100%
Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	30%	70%	100%

Nadalje, topli obrok, prevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima u razdoblju u kojem su troškovi plata nastali.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa lokalnim zakonom, Agencija isplaćuje otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od minimalno tri prosječne plate uposlenika ili tri prosječne plate isplaćene u Agenciji u periodu od posljednja tri mjeseca, u zavisnosti šta više odgovara uposleniku.

Jubilarnе nagrade

Agencija isplaćuje jubilarne nagrade u skladu sa domaćim propisima, na osnovu prosječne plate u FBiH za prethodna tri mjeseca, u sljedećim postotcima:

- a) 5 godina rada za Agenciju - 50%;
- b) 10 godina rada za Agenciju - 100%;
- c) 15 godina rada za Agenciju - 125%;
- d) 20 godina rada za Agenciju - 150%;
- e) 25 godina rada za Agenciju - 175%;
- f) 30 godina rada za Agenciju - 200%;
- g) 35 godina rada za Agenciju - 250%.

Oporezivanje

Agencija je oslobođena obaveze plaćanja poreza na dobit obzirom da je članom 8. Zakona o izvozno-kreditnoj agenciji Bosne i Hercegovine - IGA definirana kao neprofitna agencija ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 62/04).

Materijalna i nematerijalna imovina

Oprema se iskazuje po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i eventualno priznate gubitke usljed umanjenja vrijednosti. Trošak uključuje nabavnu vrijednost i ostale troškove direktno povezane sa osposobljavanjem imovine za namijenjenu upotrebu. Manje značajni troškovi održavanja, popravke i zamjene imovine knjiže se u momentu njihovog nastanka. Dobici ili gubici nastali otuđenjem ili rashodovanjem opreme uključeni su u izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima u periodu u kojem su nastali.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Materijalna i nematerijalna imovina (nastavak)

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namijenjenu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koji je kako slijedi:

Kancelarijska oprema i namještaj	20%
Kompjuterska oprema	33%
Vozila	20%
Softver	20%

Finansijska imovina

Sva finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja finansijskog sredstva definisana ugovorenim datumom isporuke finansijskog sredstva u rokovima utvrđenima prema konvencijama na predmetnom tržištu i inicijalno je mjerena po fer vrijednosti, uključujući transakcijske troškove, osim finansijske imovine klasifikovane po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima, koja je inicijalno iskazana po fer vrijednosti.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "iskazana po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima", "raspoloživa za prodaju", "u posjedu do dospijea" te "dati krediti i potraživanja". Klasifikacija zavisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog priznavanja. Za tekuće operacije, Agencija koristi jednu kategoriju finansijske imovine za koju je računovodstvena osnova prikazana kako slijedi.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja (uključujući sve naknade plaćene ili primljene koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troškove transakcije i druge premije ili popusta) kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Dati krediti i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti i potraživanja. Krediti i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za procijenjeno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Factoring aktivnosti se odnose na sredstva obezbjeđena za izvoznike umanjnjem duga za prodatu i isporučenu robu BH preduzeća kupcima u drugim zemljama po kreditnim uslovima. Factoring metoda koju koristi Agencija naziva se izvorni factoring, koji upućuje da stvarni iznos potraživanja ostaje u izvještaju o finansijskom položaju izvoznika. Agencija podržava avansna plaćanja do 80% iznosa računa bosansko-hercegovačkim izvoznicima, sa ugovorom o factoringu. Svi factoring avansi se priznaju kada je gotovina avansirana korisniku factoringa.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni buduću novčani tokovi investicije su izmijenjeni. Objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- propust ili delinkvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik pasti pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijska imovina (nastavak)

Umanjenja finansijske imovine (nastavak)

Za određene kategorije finansijske imovine, kao što su potraživanja od kupaca, sredstva za koja je procijenjeno da nisu umanjena pojedinačno se naknadno procjenjuju za umanjenje na kolektivnoj osnovi. Objektivni dokaz umanjenja portfolia potraživanja mogao bi uključiti prethodno iskustvo Agencije u naplati, kašnjenje u naplati nakon perioda dosijeća, kao i promjene u nacionalnim ili lokalnim ekonomskim uslovima koji stoje u uzajamnoj vezi sa neizvršenjem potraživanja.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja direktno za svu finansijsku imovinu osim za potraživanja gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena kroz upotrebu rezervacija za umanjenje vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja od kupaca, onda su ista otpisana na teret rezervacije za umanjenje vrijednosti. Naknadni povrat iznosa koji su prethodno otpisani se oprihoduje u korist rezervacije za umanjenje vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervacije za umanjenje vrijednosti evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Agencija će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Agencija ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Agencija nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze klasifikuju se kao "finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima" ili "ostale finansijske obaveze". Agencija stvara jednu kategoriju finansijskih obaveza, čija je računovodstvena osnova opisana ispod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove.

Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivano trajanje finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Agencija prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Agencije prestale, otkazane ili ističu.

Ugovori o osiguranju

Agencija izdaje ugovore za poslove izvozno-kreditnog osiguranja, kreditnog osiguranja u domaćoj trgovini i osiguranja uvoza. Izvozno-kreditno osiguranje osigurava od političkih i komercijalnih rizika prije i poslije izvoza. Kreditno osiguranje u domaćoj trgovini je analogno izvozno-kreditnom osiguranju. Kroz ugovore o osiguranju uvoza Agencija se javlja u ulozi reosiguravatelja izvozno-kreditnih agencija iz inostranstva.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ugovori o osiguranju (nastavak)

Policirane premije

Bruto premije uključuju sve policirane premije tokom računovodstvenog perioda, bez obzira odnose li se ti iznosi u potpunosti ili djelomično na sljedeće računovodstvene periode.

Prenosne premije

Prenosne premije se obračunavaju za one vrste osiguranja kod kojih osiguravajuće pokriće traje i nakon kraja obračunskog perioda budući da se osiguravajući i obračunski periodi ne poklapaju. Prenosne premije osiguranja obračunate su prema broju dana trajanja osiguranja u narednom obračunskom periodu, po metodi '*pro-rata temporis*'. Osnova za obračun prenosne premije je bruto policirana premija. Obračun prenosnih premija se vrši na osnovu tehničke premije.

Neto prenosna premija od reosiguranja je bruto prenosna premija umanjena za reosiguravajući dio. Učešće reosiguravatelja u prenosnim premijama određuje se na bazi važećih ugovora o reosiguranju. Rezervisanja za prenosne premije u izvještaju o finansijskom položaju je iskazana posebno od udjela reosiguravatelja u prenosnoj premiji.

Rezerve za prijavljene štete (RBNS)

Rezerve za prijavljene štete odnose se na štete koje su nastale i prijavljene do kraja obračunskog razdoblja za koje se oblikuje rezerva šteta, odnosno, do datuma izvještaja o finansijskom položaju ukoliko do tog dana nisu riješene. Visine rezervacija utvrđene su pojedinačnom procjenom za svaku štetu. U postupku utvrđivanja visine rezervi šteta poštuju se uvjeti iz ugovora o osiguranju, dokumentacija sa kojom se raspolaže u spisu, normativi i vrijednosti materijala i usluga, iskustvo procjenitelja i drugih radnika, trenutna sudska praksa u naknadi štete, pri čemu se vodi računa o promjenama koje se mogu očekivati u narednom periodu, a koje mogu uticati na povećanje ili smanjenje rezervi.

Rezerve za nastale, a neprijavljene štete i reaktivirane štete (IBNR)

Rezerve za nastale a neprijavljene štete izračunate na temelju vlastitih statističkih podataka o naknadno prijavljenim štetama u proteklim godinama. Ovaj obračun se oslanja na korištenje metoda koje koriste razvojne trokuteve ('run-off triangle'). Rezerve za nastale, a neprijavljene štete se izračunavaju i na bazi statističkih trendova kretanja navedenih šteta. U skladu sa zabilježenom statistikom stanja i kretanja takozvanih reaktiviranih šteta, formirana je i rezerva za reaktivirane štete. Rezerva je formirana na bazi očekivanog broja reaktiviranih šteta u narednoj godini i prosječne reaktivirane štete po vrstama osiguranja.

Ove rezerve su bazirane na procjeni i dok Uprava smatra da je taj iznos odgovarajući, konačne obaveze mogu biti veće ili manje od raspoloživih sredstava. U skladu sa privrednom praksom, prilagođavanje procjena i razlika između procjena i isplaćenih sredstava su knjižene u periodu nastanka.

Imovina i obaveze po poslovima osiguranja

Imovina i obaveze po poslovima osiguranja se knjiže kada nastanu. Imovina i obaveze po poslovima osiguranja uključuju potraživanja i obaveze koja terete osiguravatelja, naknade plaćene i naplaćene od agenata, brokera osiguranja i nositelja polica osiguranja.

Agencija zaključuje ugovore o reosiguranju sa reosiguravajućim društvima na osnovu kojih se Agencija kompenzira za gubitke nastale po pojedinačnim ili grupi ugovora. Premije reosiguranja i udjeli reosiguravatelja u štetama su prikazani na odgovarajućim kontima izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima. Premije reosiguranja se knjiže u bruto iznosu bez diskonta. Na svaki datum izvještajnog perioda Agencija preispituje knjigovodstvene iznose svojih potraživanja po osnovu ugovora o osiguranju i od reosiguravatelja da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene finansijske imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se gubitak nastao umanjenjem koji se priznaje u izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ugovori o osiguranju (nastavak)

Test adekvatne obaveza

Na svaki datum izvještajnog perioda, Agencija vrši test adekvatnosti obaveza kako bi utvrdila da su obaveze i tehničke rezerve umanjene za povezanu imovinu dovoljne za podmirenje šteta po osnovu ugovora o osiguranju. Prilikom vršenja ovog testa, uzimaju se u obzir najbolje procjene budućih novčanih tokova vezano za ugovorna potraživanja i obaveze, te procjene šteta i troškova obrade i administrativnih troškova, kao i prihoda od ulaganja koji su povezani sa ugovorima. Ukoliko se utvrdi da je obaveza nedovoljna, ista se povećava i na teret rezultat perioda bilo pomoću umanjene vrijednosti finansijske imovine (potraživanjima po osnovu ugovora o osiguranju ili potraživanjem od reosiguravatelja) ili povećanjem tehničkih rezervi odnosno obaveza po osnovu ugovora o reosiguranju.

Vanbilansne obaveze

U okviru redovnih poslovnih aktivnosti, Agencija sklapa aranžmane o obavezama za kreditiranje, koje vodi u vanbilansnoj evidenciji a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i nepovučene odobrene kredite. Agencija navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje kao obavezu u izvještaju o finansijskom položaju ako i kad postanu plative.

Uprava Agencije održava rezervisanja za moguće preuzete i potencijalne obaveze na razini za koju vjeruje da je primjerena da bi se apsorbirali vjerovatni budući gubici. Uprava utvrđuje primjerenost na temelju pregleda pojedinih stavki, iskustva s gubicima u proteklim razdobljima, razmatrajući sadašnje privredne uslove, obilježje rizika raznih kategorija transakcija i druge relevantne faktore.

U 2010. godini, na temelju iskustava iz prethodnih perioda, Uprava je donijela odluku o usvajanju nove računovodstvene procjene – priznavanje rezervisanja za isplatu garancija društvima na nivou od 5% od ukupne vrijednosti izdatih garancija. Efekat ove promjene na finansijske izvještaje za tekuću godinu je povećanje troškova rezervisanja u iznosu od 1.130 hiljada KM.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3., Uprava Agencije donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Slijedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještaja o finansijskom položaju, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja opreme

Kao što je opisano u Napomeni 3., Agencija pregleda procijenjeni vijek trajanja opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

---

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti se vrednuju analizom diskontovanih novčanih tokova na osnovu pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće.

Procjena rezervi šteta za prijavljene štete (RBNS)

Priroda poslovanja u osiguranju čini otežanim tačno predviđanje ishoda svake pojedine štete i krajnjeg troška svake pojedine štete. Svaka prijavljena šteta se procjenjuje pojedinačno od strane cedenta, slučaj po slučaj uzimajući u obzir okolnosti vezane za štetu, dostupne informacije i historijsko iskustvo o veličini sličnih šteta a reeosiguravač prihvata procjenu cedenta. Procjena rezerve štete za svaki slučaj pojedinačno se redovno kontroliše te ažurira kada su cedentu nove informacije raspoložive. Rezervisanja za štete se baziraju na informacijama koje su trenutno dostupne. Međutim, krajnje obaveze po štetama mogu varirati kao rezultat naknadnih promjena raspoloživih činjenica. Teškoće u procjeni rezervi šteta se razlikuju prema vrsti osiguranja uslijed razlika u ugovorima o osiguranju, složenosti šteta, obima šteta i pojedinačnoj prosječnoj veličini šteta. Rizik povezan s procjenom rezervacija za štete koje su prijavljene a nisu likvidirane je smanjen kroz ugovore o retrocesiji.

Procjena rezervi šteta za nastale neprijavljene štete (IBNR)

Rezervisanja za nastale neprijavljene štete su procijenjena uz pomoć aktuarskih metoda. Izvori podataka korištenih prilikom izračuna rezervisanja su interni, preuzeti iz detaljnih analiza koje se redovno provode od strane Agencije. Težište pažnje je na tekućim trendovima, a kad u ranijim godinama nije bilo dovoljno informacija koje su potrebne za pouzdanu procjenu razvoja šteta koriste se razumne pretpostavke.

Rezerve za nastale neprijavljene štete se baziraju na izračunima koje se rade za svaku vrstu osiguranja posebno. Za svaku vrstu osiguranja koriste se statistički podaci o štetama u više zadnjih godina. Za izračun rezervisanja se koriste sljedeće metode:

- Metoda prosječnog iznosa štete
- Metoda očekivane kvote šteta

Na kraju se na bazi kvaliteta i kvantiteta podatka vrši izbor metode čiji će se rezultati prihvatiti kao relevantni.

5. GLOBALNA TRŽIŠNA KRIZA

Agencija je pod uticajem trenutne finansijske krize i pogoršanih ekonomskih uslova. S obzirom na trenutnu globalnu krizu i njene efekte na lokalnom tržištu u Bosni i Hercegovini, Agencija će vjerovatno nastaviti poslovati u teškom i nesigurnom ekonomskom okruženju i tokom 2011. godine, a vjerovatno i kasnije. Uticaj krize na poslovne operacije Agencije trenutno nije moguće u potpunosti predvidjeti i zbog toga postoji element opšte neizvjesnosti.

Do sada, tekuća finansijska kriza imala je limitiran uticaj na finansijsku poziciju i poslovanje Agencije, najviše zbog internih politika upravljanja rizicima i regulatornih restrikcija. Agencija redovno prati kreditni rizik i rizik likvidnosti, Očekuje se da likvidnost ostane na zadovoljavajućem nivou bez potrebe za dodatnim finansiranjem.

Pogoršana ekonomska situacija u zemlji će vjerovatno uticati na određene industrijske grane i klijente Agencije u pogledu mogućnosti izmirenja njihovih obaveza. Ovo može uticati na rezervisanja za potencijalne kreditne gubitke u 2011. godini, te druga područja gdje se zahtijevaju procjene od strane Uprave. Finansijski izvještaji za 2010. godinu sadrže značajne procjene vezano za rezervisanja za umanjenja imovine. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena. Ključni prioriteti Agencije u 2011. godini biće upravljanje finansijskim portfolijom prilagođavajući ga ekonomskom okruženju.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

6. POSLOVNI SEGMENTI

Agencija učestvuje u više poslovnih aktivnosti, koje se mogu predstaviti kroz dva poslovna segmenta:

- segment kreditnih aktivnosti (kreditni, faktoring i garancije); te
- segment aktivnosti osiguranja.

Računovodstvene politike za izvještajne segmente iste su kao i računovodstvene politike na nivou Društva, opisane u Napomeni 4. Neto rezultat segmenta predstavlja neto finansijski rezultat ostvaren u svakom pojedinom segmentu. Ovaj pokazatelj je prezentiran Upravnom odboru u svrhu alokacije resursa i procjene performansi segmenta.

Podaci o navedenim segmentima su izloženi ispod:

<i>Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti</i>	2010.			2009.		
	Kreditne aktivnosti	Poslovi osiguranja	Ukupno	Kreditne aktivnosti	Poslovi osiguranja	Ukupno
Kamata i slični prihodi	3.243	-	3.243	3.848	-	3.848
Kamata i slični rashodi	-	-	-	(31)	-	(31)
Neto prihodi od kamata	3.243	-	3.243	3.817	-	3.817
Neto prihodi od poslova osiguranja	-	292	292	-	355	355
Neto prihodi od poslova osiguranja	-	292	292	-	355	355
Troškovi po osnovu izdatih garancija	-	-	-	(6.454)	-	(6.454)
Rashodi od poslova sa garancijama	-	-	-	(6.454)	-	(6.454)
Ostali operativni prihod	1.213	3	1.216	1.045	8	1.053
Troškovi zaposlenih	(686)	(172)	(858)	(758)	(189)	(947)
Amortizacija	(39)	(3)	(42)	(40)	(4)	(44)
Ostali administrativni troškovi	(415)	(104)	(519)	(421)	(106)	(527)
Pozitivne / (Negativne) kursne razlike, neto	109	-	109	(39)	-	(39)
Višak prohodima nad rashodima / (rashodima nad prihodima) prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	3.425	16	3.441	(2.850)	64	(2.786)
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	(3.010)	-	(3.010)	(107)	-	(107)
Neto višak prihoda nad rashodima / (rashoda nad prihodima) za godinu	415	16	431	(2.957)	64	(2.893)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-
Ukupni sveobuhvatni dobit / (gubitak) za godinu	415	16	431	(2.957)	64	(2.893)

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

6. POSLOVNI SEGMENTI (NASTAVAK)

<i>Izvještaj o finansijskom položaju</i>	31. decembar 2010.			31. decembar 2009.		
	Kreditne aktivnosti	Poslovi osiguranja	Ukupno	Kreditne aktivnosti	Poslovi osiguranja	Ukupno
IMOVINA						
Novac i novčani ekvivalenti	7.738	749	8.487	4.625	658	5.283
Plasmani u bankama	7.701	214	7.915	7.878	214	8.092
Dati krediti i avansi klijentima, neto	41.403	-	41.403	42.860	-	42.860
Imovina po osnovu osiguranja	-	12	12	-	104	104
Potraživanja za premije osiguranja	-	58	58	-	55	55
Ostala imovina, neto	826	-	826	933	-	933
Materijalna i nematerijalna imovina	97	-	97	134	-	134
UKUPNA IMOVINA	57.765	1.033	58.798	56.430	1.031	57.461
KAPITAL I OBAVEZE						
Obaveze						
Obaveze prema Bosni i Hercegovini	5.089	-	5.089	5.089	-	5.089
Obaveze po poslovima osiguranja	-	67	67	-	160	160
Obaveze po osnovu premije reosiguranja	-	97	97	-	121	121
Ostale obaveze	371	-	371	487	-	487
Rezervisanja	94	1.154	1.248	88	21	109
	5.554	1.318	6.872	5.664	302	5.966
Kapital i rezerve						
Državni kapital	51.351	-	51.351	51.351	-	51.351
Rezerve za poslove osiguranja	-	2.430	2.430	-	2.430	2.430
Posebne rezerve	607	-	607	607	-	607
Akumulirani neto finansijski rezultat	(2.462)	-	(2.462)	(2.893)	-	(2.893)
	49.496	2.430	51.926	49.065	2.430	51.495
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE	55.050	3.748	58.798	54.729	2.732	57.461

7. KAMATA I SLIČNI PRIHODI

	2010.	2009.
Kamate na kredite date pravnim licima	2.068	2.384
Prihod od faktoringa	1.061	1.280
Kamate na plasmane kod banaka	113	158
Zatezna kamata	1	26
	3.243	3.848

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. PRIHODI OD OSIGURANJA

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Premije osiguranja – u zemlji	194	214
Premije osiguranja – iz inostranstva	18	44
Manje: Rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete	-	(51)
Manje: Rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete	<u>(54)</u>	<u>-</u>
	158	207
Naknada za istraživanje boniteta pojedinih kompanija (za klijente osiguranja)	72	83
Ostalo	<u>62</u>	<u>65</u>
	<u>292</u>	<u>355</u>

9. ZAHTJEVI PO GARANCIJAMA

Tokom 2009. godine, s obzirom na činjenicu da klijent Agencije - Panefin d.o.o. Srbac nije podmirio svoje obaveze prema FACTOR BANKA d.d. Ljubljana, Slovenija po osnovu odobrenog revolving kredita, Agencija je primila zahtjev od ove banke u ukupnom iznosu od 3,3 miliona EUR po osnovu garancije date za klijenta, kao obezbjeđenje povrata korištenog kredita. Agencija je pomenuti iznos platila 21. decembra 2009. godine.

Tokom 2010. godine, nije bilo takvih zahtjeva.

10. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Naknade za garancije	1.094	915
Naknade za faktoring	108	110
Ostali prihodi	<u>6</u>	<u>28</u>
	<u>1.208</u>	<u>1.053</u>

11. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Neto plate	444	476
Porezi i doprinosi	326	353
Ostala primanja zaposlenih	<u>92</u>	<u>118</u>
	<u>862</u>	<u>947</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

12. OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Usluge	120	113
Naknade Upravnom odboru	89	89
Zakupnina	83	86
Materijal	27	47
Troškovi telekomunikacije	26	40
Troškovi putovanja	24	31
Bankarske provizije	21	27
Troškovi održavanja	20	22
Troškovi reprezentacije	8	15
Troškovi osiguranja	5	7
Marketing	-	5
Donacije	3	4
Ostali troškovi	89	41
	<u>515</u>	<u>527</u>

13. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Dodatna/ (otpuštanje) rezervisanja za kratkoročne kreditne gubitke (Napomena 16)	1.447	(17)
Rezervisanja za gubitke iz garancija (Napomena 24)	1.130	-
Rezervisanja za dugoročne kredite (Napomena 16)	413	-
Rezervisanja za gubitke iz faktoringa (Napomena 16)	6	79
Rezervisanja za gubitke iz kamate (Napomena 16)	5	-
Rezervisanja za gubitke iz ostale aktive (Napomena 18)	1	45
	<u>3.002</u>	<u>107</u>

14. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	<u>31. decembar 2010.</u>	<u>31. decembar 2009.</u>
Računi kod banaka u KM	5.772	3.620
Računi kod banaka u stranim valutama	2.712	1.660
Blagajna	3	3
	<u>8.487</u>	<u>5.283</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. PLASMANI U BANKAMA

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
ING Bank, London, Velika Britanija	2.577	3.683
Raiffeisen Zentralbank AG, Beč, Austrija	2.497	2.730
Raiffeisen Bank d.d. BiH, Sarajevo	1.670	1.670
Bobar Banka a.d. Bijeljina	1.000	-
Union de Banques Arabes et Francaises, Francuska	171	-
Obračunata kamata	-	9
	7.915	8.092

16. DATI KREDITI I AVANSI KLIJENTIMA, NETO

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Dugoročni krediti:		
Dugoročni krediti dati pravnim licima	907	1.076
Rezervisanja za kreditne gubitke	(413)	-
	494	1.076
Kratkoročni krediti:		
Kratkoročni krediti dati pravnim licima	31.050	31.724
Rezervisanja za kreditne gubitke	(4.198)	(2.946)
	26.852	28.778
Avansi:		
Potraživanja za faktoring	11.888	11.580
Rezervisanja za gubitke	(147)	(141)
	11.741	11.439
Potraživanja za kamatu:		
Obračunata kamata za kredite	1.804	1.017
Obračunata kamata za potraživanja za faktoring	549	582
Rezervisanja za umanjenje vrijednosti	(37)	(32)
	2.316	1.567
	41.403	42.860

Kamatna stopa na odobrene kredite i avanse bila je fiksna i u rasponu od 3,971% do 10,448%, zavisno o kojem je kreditnom proizvodu riječ. Dati krediti (prije umanjenja) po industrijama su kako slijedi:

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Metalna industrija	19.532	19.450
Prehrambena industrija	5.160	5.527
Drvena industrija	4.310	3.985
Građevinska industrija	1.467	1.737
Tekstilna i kožarska industrija	926	926
Trgovina	320	720
Usluge	242	260
Hemijska industrija	-	195
	31.957	32.800

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. DATI KREDITI I AVANSI KLIJENTIMA, NETO (NASTAVAK)

Potraživanja po poslovima faktoringa (prije umanjena) po industrijama su kako slijedi:

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Trgovina	9.509	9.833
Prehrambena industrija	1.859	1.323
Drvena industrija	307	197
Usluge	75	13
Metalna industrija	73	214
Elektro industrija	65	-
	11.888	11.580

Promjene u rezervisanju za gubitke bile su kako slijedi:

	2010.	2009.
Dugoročni krediti:		
Stanje na početku godine	-	-
Povećanje (Napomena 13)	413	-
Stanje na kraju godine	413	
Kratkoročni krediti:		
Stanje na početku godine	2.946	2.680
Dodatna / (otpuštanje) rezervisanja za umanjena (Napomena 13)	1.447	(17)
Prenos sa faktoringa	-	368
Otpisi	(195)	(85)
Stanje na kraju godine	4.198	2.946
Factoring:		
Stanje na početku godine	141	504
Povećanje (Napomena 13)	6	79
Prenos na kredite	-	(368)
Otpisi	-	(74)
Stanje na kraju godine	147	141
Potraživanja za kamate:		
Stanje na početku godine	32	32
Povećanje (Napomena 13)	5	-
Stanje na kraju godine	37	32

17. POTRAŽIVANJA ZA PREMIJU OSIGURANJA

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Potraživanja za premiju osiguranja (dospjela)	58	55
Prenosne premije osiguranja	-	-
	58	55

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. OSTALA IMOVINA

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Premije osiguranja za izdate garancije	734	883
Unaprijed plaćeni troškovi	22	30
Potraživanja od reosiguravatelja za isplate odštetnih zahtjeva	21	
Ostala potraživanja	126	98
	<u>903</u>	<u>1.011</u>
Rezervisanja za umanjenje vrijednosti	(77)	(78)
	<u>826</u>	<u>933</u>

Kretanja umanjenja vrijednosti bila su kako slijedi:

	2010.	2009.
Stanje na početku godine	78	21
Povećanje (Napomena 13)	1	45
Otpisi	(2)	-
Prenos sa Obračunatih troškova	-	12
Stanje na kraju godine	<u>77</u>	<u>78</u>

19. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Vozila	Kompjuterska oprema	Namještaj i kancelarijska oprema	Softver	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Na dan 31. decembra 2008.	232	79	66	41	418
Povećanja	26	3	2	-	31
Rashodovanje	(55)	(3)	(3)	-	(61)
Na dan 31. decembra 2009.	203	79	65	41	388
Povećanja	-	3	2	-	5
Rashodovanje	-	(7)	(1)	-	(8)
Na dan 31. decembra 2010.	<u>203</u>	<u>75</u>	<u>66</u>	<u>41</u>	<u>385</u>
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA					
Na dan 31. decembra 2008.	140	65	32	27	264
Amortizacija za period	23	8	9	4	44
Rashodovanje	(48)	(3)	(3)	-	(54)
Na dan 31. decembra 2009.	115	70	38	31	254
Amortizacija za godinu	23	6	9	4	42
Rashodovanje	-	(7)	(1)	-	(8)
Na dan 31. decembra 2010.	<u>138</u>	<u>69</u>	<u>46</u>	<u>35</u>	<u>288</u>
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST					
Na dan 31. decembra 2010.	<u>65</u>	<u>6</u>	<u>20</u>	<u>6</u>	<u>97</u>
Na dan 31. decembra 2009.	<u>88</u>	<u>9</u>	<u>27</u>	<u>10</u>	<u>134</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. OBAVEZE PREMA DRŽAVI BOSNI I HERCEGOVINI

Agencija je potpisala ugovore sa Svjetskom bankom i sa Državom Bosnom i Hercegovinom kojim se definiše njena pravna obaveza, na osnovu primljenih sredstava, u skladu sa projektima LIFT i BEEF. Također, ugovor o subsidijarnom kreditu potpisan je između Države Bosne i Hercegovine i BH entiteta, gdje entiteti prihvataju obavezu otplate kredita u skladu sa njihovim udjelom u kreditnom portfoliu. Iznos obaveze od 5.089 hiljada KM će biti uključen u kapital nakon što to bude odobreno od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Agencija je također potpisala ugovore sa Svjetskom bankom (Međunarodnom razvojnom agencijom – IDA) i sa Državom Bosnom i Hercegovinom kojim se definiše njena pravna obaveza, na osnovu primljenih sredstava, u skladu sa projektom BEEF. Predviđeno je plaćanje troškova servisiranja u grejs periodu u iznosu od 0,75% godišnje na iznos zaduženja po BEEF ugovoru o kreditu, dok će kamata biti plaćena od strane Države Bosne i Hercegovine. Grejs period za BEEF kreditnu liniju istekao je u oktobru 2009. godine.

Iznos od 31 hiljadu KM bio je priznat u 2009. godini kao naknada za servisiranje duga za BEEF kreditnu liniju. Nije bilo takvih naknada priznatih u 2010. godini.

21. IMOVINA I OBAVEZE PO OSNOVU OSIGURANJA

	<u>31. decembar 2010.</u>	<u>31. decembar 2009.</u>
Bruto		
Rezervisanja za prenosne premije	-	-
Rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete	-	145
Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete	67	15
Ukupno obaveze po osnovu osiguranja, bruto	67	160
Pokriveno od reosiguravatelja		
Rezervisanja za prenosne premije	-	-
Rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete	-	(94)
Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete	(12)	(10)
Ukupno imovina po osnovu osiguranja, bruto	(12)	(104)
Rezervisanja za prenosne premije	-	-
Rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete	-	51
Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete	55	5
Ukupne obaveze osiguranja, neto	55	56

22. OBAVEZA ZA PREMIJU REOSIGURANJA

Iznos od 97 hiljada KM (2009.: 121 hiljada KM) se odnosi na obavezu za premiju osiguranja prema reosiguravateljima IGA-e: Atradius, Belgija i Nationale Borg, Holandija.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

23. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Obaveze za faktoring	176	228
Odgođeni prihod	142	217
Obračunati troškovi	43	28
Obaveze prema dobavljačima	10	14
	371	487

24. REZERVISANJA

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Rezerviranja za izdate platežne garancije	1.130	-
Primanja radnika	118	109
	1.248	109

Preuzete i potencijalne obaveze

Preuzete i potencijalne finansijske obaveze na kraju godine:

	31. decembar 2010	31. decembar 2009
Platežne garancije	22.591	35.591
Garancije za dobro izvršenje posla	6.713	5.207
Avansne garancije	1.024	11.339
Tenderske garancije	344	1.732
Garancije za retencije	-	62
	30.672	53.931

U 2010. godini, na temelju iskustava iz prethodnih perioda, Uprava je donijela odluku o usvajanju nove računovodstvene procjene – priznavanje rezervisanja za isplatu garancija društvima na nivou od 5% od ukupne vrijednosti izdatih garancija. Shodno tome, na dan 31. decembra 2010. godine, Agencija je priznala iznos od 1.130 hiljada KM kao rezervisanje (Napomena 13.).

Rezervisanja za primanja zaposlenih

	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Neiskorišteni dani godišnjeg odmora	Ukupno
Stanje na 1. januar 2009.	14	11	49	74
Povećanje rezervisanja, neto	9	11	15	35
Stanje na 31. decembar 2009.	23	22	64	109
Povećanje rezervisanja, neto	3	1	5	9
Stanje na 31. decembar 2010.	26	23	69	118

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. DRŽAVNI KAPITAL

	'000 KM	Udio
Država Bosna i Hercegovina	51.351	100%
	51.351	100%

26. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Naknade Upravi i Upravnom odboru

Naknade Upravi i Upravnom odboru u toku perioda bile su kako slijedi:

	2010.	2009.
Neto plate	160	163
Porez i doprinosi	116	99
Naknade članovima Upravnog odbora	89	89
Ostala primanja zaposlenih (bruto)	31	19
	396	370

27. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

27.1 Značajne računovodstvene politike

Detalji o značajnim usvojenim računovodstvenim politikama i metodama, uključujući kriterije za prepoznavanje, osnovu mjerenja i osnovu priznavanja prihoda i rashoda za svaku klasu finansijske imovine, finansijskih obaveza i instrumenata kapitala, su izloženi u Napomeni 3. ovih finansijskih izvještaja.

27.2 Kategorije finansijskih instrumenata

	2010.	2009.
Finansijska imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	8.487	5.283
Plasmani u bankama	7.915	8.092
Dati krediti i avansi klijentima, neto	41.403	42.860
Ostala imovina	734	883
	58.539	57.118
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	468	608
	468	608

27.3 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Agencije nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na njene operacije kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i rizik kamatne stope), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamatne stope.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

27.4 Tržišni rizik

Aktivnosti Agencije su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute i kamatne stope (vidi dole).

Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Agencije tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

27.5 Upravljanje valutnim rizikom

Agencija obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Izloženošću kursu valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste termenske ugovore za strane valute.

Iznosi monetarne imovine i obaveza Agencije denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja bili su kako slijedi:

	Imovina	Obaveze	Imovina	Obaveze
(u hiljadama valutama)	31. decembar 2010.	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.	31. decembar 2009.
EUR	9.558	-	11.292	-
USD	1.002	-	1.002	-

Analiza osjetljivosti strane valute

Agencija je izložena riziku po valutama EUR i USD. Budući da je KM fiksno vezana za Euro, Agencija nije izložena promjenama kursa Eura.

Slijedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Agencije na 10%-tno povećanje i smanjenje u poređenju sa USD. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili kapitala kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	Efekti promjene kursa USD	
	2010.	2009.
Dobit / (gubitak)	147	137

27.6 Upravljanje kamatnim rizikom

Agencija nije izložena kamatnom riziku jer ne plasira kredite niti posuđuje sredstva po promjenjivim kamatnim stopama.

27.7 Upravljanje kreditnim rizikom

Agencija je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja rizik nemogućnosti druge strane da podmiri iznose obaveza u cijelosti po dospelosti. Agencija razvrstava kreditni rizik utvrđujući limite za iznos prihvaćenog rizika koji očekuje da će nastati u vezi sa jednim zajmoprimcem i skupinom zajmoprimaca, te u pojedinim privrednim granama. Agencija redovno prati navedene rizike i preispituje ih godišnje ili više puta u toku godine. Agencija upravlja kreditnim rizikom redovnom analizom postojećih i potencijalnih zajmoprimaca da otplate svoje obaveze po glavnica i kamatama i promjenom kreditnih limita po potrebi. Pored toga, svojom izloženošću kreditnom riziku djelimično upravlja i pribavljanjem kolateralna, te korporativnih i ličnih garancija (jemstava).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

27.7 Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Obaveze za produžetak kredita

Glavna svrha obaveza za produžetak kredita jeste osiguravanje fondova dostupnim klijentima na njihov zahtjev. Obaveze za produžetak kredita predstavljaju neiskorišteni, a odobreni dio kredita u formi pozajmica, garancija, faktoringa ili polisa osiguranja. Obaveze za produžetak kredita izdate od strane Agencije predstavljaju odobrene kredite, izdate garancije ili police osiguranja, i avanse faktoringa plaćene klijentima. Obaveze za produžetak kredita izdate od strane Agencije koje zavise od specifičnih kreditnih standarda klijenta (uključujući uslov da se klijentova likvidnost ne pogorša) su opozive obaveze.

Dati krediti i avansi klijentima

	Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost	Imovina čija vrijednost nije umanjena	Imovina čija je vrijednost umanjena	Gubici od umanjena	Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost
Na dan 31. decembra 2010.					
Kreditni pravni licima	31.957	26.254	5.703	4.611	27.346
Faktoring	11.888	11.741	147	147	11.741
	43.845	37.995	5.850	4.758	39.087
Na dan 31. decembra 2009.					
Kreditni pravni licima	32.800	27.817	4.983	2.946	29.854
Faktoring	11.580	11.418	162	141	11.439
	44.380	39.235	5.145	3.087	41.293

Izloženost kreditnom riziku i kolateral

	Izloženost kreditnom riziku			Fer vrijednost kolaterala
	Dati krediti i avansi klijentima	Izdate garancije	Izdate police osiguranja	
Na dan 31. decembra 2010.				
Kreditni pravni licima	27.346	-	-	67.572
Faktoring	11.741	-	-	-
Garancije	-	30.672	-	61.848
	39.087	30.672	-	129.420
Na dan 31. decembra 2009.				
Kreditni pravni licima	29.854	-	-	50.578
Faktoring	11.439	-	-	-
Garancije	-	53.931	-	61.848
	41.293	53.931	-	112.426

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

27.7 Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Fer vrijednost kolaterala

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Nekretnine i ostala imovina	127.456	110.411
Garancije	1.964	2.015
Ukupno	129.420	112.426

Kašnjenja

	Ukupno	Nedos- pjelo	Do 30 dana	31 – 60 dana	61 – 90 dana	91 – 180 dana	181 – 365 dana	Preko 365 dana
Na dan 31. decembra 2010.								
Kreditni pravnim licima	31.957	11.057	334	110	23	2.775	13.371	4.287
Faktoring	11.888	5.342	1.140	478	694	2.235	1.852	1477
Ukupno	43.845	16.399	1.474	588	717	5.010	15.223	4.434
Na dan 31. decembra 2009.								
Kreditni pravnim licima	32.800	26.197	724	596	23	570	2.100	2.590
Faktoring	11.580	5.723	826	721	706	1.696	1.676	232
Ukupno	44.380	31.920	1.550	1.317	729	2.266	3.776	2.822

27.8 Upravljanje rizikom likvidnosti

Rizik likvidnosti, predstavlja moguću izloženost Agencije vezano uz pribavljanje sredstava koja su potrebna Agenciji da bi podmirila svoje preuzete obaveze po finansijskim instrumentima. Agencija je izložena svakodnevnim isplatama iznosa na poziv koje podmiruje raspoloživim novčanim sredstvima a koji se sastoje od povlačenja sredstava kredita, garancija i ostalih iznosa na poziv za gotovinske derivate. Agencija ne održava novčane izvore da bi pokrila sve navedene potrebe jer je iz iskustva moguće s velikom pouzdanošću predvidjeti minimalne iznose ponovnog ulaganja dospjelih sredstava. Agencija utvrđuje limite za najniže iznose sredstava koja dopijevaju, a koja su raspoloživa za podmirivanje iznosa plativih na poziv, kao i najniže iznose bankarskih i ostalih kredita za pokriće neočekivanih iznosa sredstava koji se povlače na zahtjev.

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Slijedeća tabela detaljno prikazuju preostala ugovorena dospjeća Agencije za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva za koja Agencija očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

27.8 Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti (nastavak)

Dospijeće finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa (%)	Do 1 mjeseca	2 - 3 mjeseca	4 -12 mjeseci	2 - 5 godina	Ukupno
31. decembar 2010.						
Bez kamata	-	9.485	581	152	7	10.225
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	4,0	32.233	2.672	12.315	5.973	53.193
		41.718	3.253	12.467	5.980	63.418
31. decembar 2009.						
Bez kamata	-	5.809	82	53	7	5.951
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	7,0	17.797	17.633	9.682	9.198	54.310
		23.606	17.715	9.735	9.205	60.261

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Agencije za nederivatne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Agencije može tražiti da plati.

Dospijeće finansijskih obaveza

	Ponderisana prosječna kamatna stopa (%)	Do 1 mjeseca	2 - 3 mjeseca	4 -12 mjeseci	2 - 5 godina	Ukupno
31. decembar 2010.						
Bez kamata	-	98	275	94	1	468
		98	275	94	1	468
31. decembar 2009.						
Bez kamata	-	93	402	113	-	608
		93	402	113	-	608

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2010.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

27.9 Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijskih instrumenata po amortizovanom trošku

Uprava vjeruje da su knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza Agencije knjižene po amortizovanom trošku u finansijskim izvještajima približne njihovim fer vrijednostima.

Mjerenja fer vrijednosti priznaju se u izvještaju o finansijskom položaju

Agencija nema finansijske instrumente koji su naknadno priznati u izvještaju o finansijskom položaju po njihovoj fer vrijednosti.

28. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijski izvještaji su odobreni od strane Uprave i odobreni za izdavanje na dan 22. marta 2011. godine.

Lamija Kozarić-Rahman

Direktor

Mirko Dejanović

Zamjenik direktora

Ljiljana Bevanda

Zamjenik direktora

REALIZACIJA PRIHODA 2005 - 2006 - 2007 - 2008 - 2009 - 2010
 UPOREDNA ANALIZA

Redni broj	OPIS	Ostvarenje 2005	Ostvarenje 2006	Ostvarenje 2007	Ostvarenje 2008	Ostvarenje 2009	Plan 2010	Ostvarenje 2010	Indeks (9:8)	Plan 2011
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
I	PRIHODI (A+B+C+D+E)	3.257.292	3.099.539	4.107.666	4.707.431	5.316.445	4.835.000	4.860.057	101	4.745.000
A	PRIHODI OD OBAVLJANJA DJELATNOSTI	1.837.111	2.129.216	2.892.710	3.880.413	5.044.127	4.500.000	4.623.676	103	4.545.000
	1. PRIHODI OD KAMATA	858.293	1.207.154	2.011.190	2.940.818	3.663.757	3.300.000	3.129.592	95	3.000.000
	a) Krediti	699.812	981.762	1.638.535	2.092.912	2.280.793	3.300.000	2.041.451		
	- Dati krediti	634.062	691.841	819.028	875.538	800.428		475.557		
	- Date pozajmice	65.750	289.921	819.507	1.217.374	1.480.364,77		1.565.894		
	b) Faktoring	158.481	225.392	372.655	847.906	1.382.964		1.088.141		
	- Dati avansi	157.381	206.260	316.960	775.121	1.263.370		1.052.186		
	- Date pozajmice	1.100	19.132	55.695	72.785	119.594		35.955		
	2. PRIHODI OD PREMIJA	852.491	786.131	521.557	531.292	994.350	1.000.000	1.024.522	102	1.150.000
	a) Krediti	326.392	254.543	42.595	1.172	0		337		
	- Risk premija	326.392	254.543	42.595	1.172	-		337		
	b) Osiguranje naplate potraživanja	143.853	139.237	128.369	210.658	175.600		169.014		
	- Premije osiguranja potraživanja izvoznika	143.853	138.564	122.130	167.117	130.672		150.819		
	- Premije od reosiguranja	-	673	6.239	43.541	44.928,56		18.195		
	c) Garancije	382.246	392.351	350.593	319.461	818.750		855.171		
	- Premije za izdate garancije	382.246	392.351	350.593	319.461	818.750,14		855.171		
	3. ADMINISTRATIVNI PRIHODI	126.327	135.931	359.963	408.303	386.020	200.000	469.562	235	395.000
	a) Krediti	-	-	242.932	242.664	96.997,65		50.435		
	- Naknada kod izdavanja kredita	-	-	242.932	242.664	96.997,65		50.435		
	b) Garancije	30.598	28.537	4.488	23.386	96.459		239.136		
	- Naknada kod izdavanja garancija	30.598	28.537	4.488	23.386	96.459		239.136		
	c) Osiguranje naplate potraživanja	24.871	31.455	41.553	55.103	82.544		72.576		
	- Admin.troškovi osiguranja potraživanja izvoznika	15.136	13.820	22.494	23.777	42.950,05		18.032		
	- Prihodi od prodaje bonitetnih inform.ino-firmama	9.735	17.635	17.219	29.386	39.593,86		54.544		
	- Prihodi od prodaje bonitetnih inform.domaćim firmama	-	-	1.840	1.940	-		-		
	d) Faktoring	70.858	75.939	70.990	87.150	110.020		107.416		
	- Admin.troškovi obrade priliva iz poslova faktoringa	70.858	75.939	70.990	87.150	110.020,00		107.416		
	4. OSTALI PRIHODI IZ VLASTITE DJELATNOSTI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B	FINANSIJSKI PRIHODI	1.400.594	911.761	880.283	570.950	185.259	125.000	222.775	178	100.000
	1. PRIHODI OD KAMATA	603.718	856.584	853.618	423.627	157.691	95.000	112.640	119	100.000
	a) Bankarske kamate	603.718	856.584	853.618	423.627	157.691	95.000	112.640	119	100.000
	- Kamate a-vista u domaćim i ino-bankama	163.133	242.053	113.807	31.618	4.833	5.000	2.771	55	3.000
	- Kamate na depozite po garancijama	343.434	478.701	529.423	317.530	35.286	20.000	13.363	67	12.000
	- Kamate na oročene depozite	97.151	135.830	210.388	74.478	117.571,47	70.000,00	96.506	138	85.000
	2. KURSNE RAZLIKE	796.876	55.177	26.665	146.183	1.081	0	108.929	4	-
	a) Pozitivne kursne razlike	796.876	55.177	26.665	146.183	1.081	0	108.929	4	-
	3. OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI	-	-	-	1.140	26.486,71	30.000	1.206	-	-
C	OSTALI PRIHODI	19.587	58.562	334.673	256.069	87.059	210.000	13.607	6	100.000

REALIZACIJA RASHODA 2005 - 2006 - 2007 - 2008 - 2009 - 2010
UPOREDNA ANALIZA

Redni broj	OPIS	Ostvarenje 2005	Ostvarenje 2006	Ostvarenje 2007	Ostvarenje 2008	Ostvarenje 2009	Plan za 2010	Ostvarenje 2010	Indeks (4:3)	Plan 2011
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
I	RASHODI (A+B+C+D+E+F)	3.029.103	3.237.261	2.871.191	2.905.987	8.209.691	4.274.000	4.429.597	104	4.285.700
A	POSLOVNI RASHODI	1.236.227	1.242.099	1.366.328	1.442.836	1.469.326	1.569.000	1.376.221	88	1.548.700
	<i>1. Troškovi materijala, energije, amortizacije i ostali tr.</i>									
	a) Troškovi materijala	81.244	76.593	72.276	70.931	74.925	75.000	69.125	92	94.700
	- Kancelarijski materijal	18.624	16.566	16.283	20.824	19.646	25.000	17.805	71	24.700
	- Utrošeni materijal za održavanje stalnih sredstava	5.624	4.927	6.380	7.455	5.546,92		5.321		12.000
	- Troškovi preplate na stručne časopise i literaturu	2.190	124	159	572					
	- Troškovi preplate na službene novine i ostala služb. izdanja	2.050	1.892	1.587	1.922	1.927,81		2.563		3.000
	- Troškovi preplate na dnevne novine i ostala dnevna izdanja	640	811	1.171	1.011	1.011,00		1.011		1.000
	- Sitni inventar	4.482	5801	6.035	7.556	8.177		8.234		8.500
	- Auto-gume	641	1.015	304	206	292				200
	- Utrošeni rezervni dijelovi za održavanje stalnih sredstava i čistoće	2.997	1.255		2.103	2.671		676		
	b) Troškovi energije		741	647		21				
	- Utrošeno gorivo	8.462	10.481	11.817	12.499	11.224		9.368		20.000
	- Utrošena el.energija	8.462	10.481	11.817	11.082	8.907,80		6.880		
	c) Amortizacija									
	- Amortizacija nematerijalnih sredstava	54.158	49.546	44.176	37.608	44.055	50.000	41.952	84	50.000
	- Amortizacija materijalnih sredstava	4.060	4.060	4.807	4.165	4.164,70		4.165		
	2. Troškovi zarada i naknada	50.098	45.486	39.369	33.444	39.890,67		37.787		
	a) Plate zaposlenih	803.847	854.777	860.943	972.754	1.011.749	999.000	954.070	96	999.000
	- Neto plate (plaće)	616.435	623.869	694.355	793.549	824.069		766.431		
	- Porezi i doprinosi (plaće)	370.000	374.400	415.400	431.109	476.194		444.231		
	b) Ostali troškovi zaposlenih	246.435	249.469	278.955	362.440	347.875		322.200		
	- Topli obrok	168.064	218.048	94.538	80.987	83.418		82.581		
	- Naknade za prevoz na posao i sa posla	25.466	27.573	27.248	35.160	43.668,00		43.563		
	- Regres	7.778	8.438	8.096	6.375	6.909,30		6.292		
	- Jednokratne novčane naknade radnicima-oporezive	23.125	23.405	21.976	23.458	26.508,00		25.208		
	- Porezi na jednokratne novčane naknade	71.500	101.400	18.688	3.744					
	- Jednokratne novčane naknade radnicima-neoporezive	35.830	51.012	7.018	1.050					
	- Ostale novčane naknade (otpremnine) i nenovčane naknade	4.365	6.220	1.612		6.333		7.518		
	c) Ostale naknade	19.348	12.860	9.900	11.200					
	- Naknade Upravnom odboru - neto		10.000	72.050	98.218	104.262		105.058		
	- Porezi na naknade Upravnom odboru		2.200	54.792	71.826	75.600,00		75.600		
	- Naknade za ugovore o djelu i autorskom djelu - neto		600	12.259	14.496	13.039,92		13.760		
	- Porezi na naknade za ugovore o djelu i autorskom djelu		60	4.039	10.700	14.122		13.664		
	3. Troškovi usluga	279.793	251.917	381.137	331.508	293.179	400.000	262.284	66	350.000
	- Zakupnina za kancelarijski i parking prostor	105.077	115.033	119.632	96.795	85.697,26		83.179		

Redni broj	OPIS	Ostvarenje 2005	Ostvarenje 2006	Ostvarenje 2007	Ostvarenje 2008	Ostvarenje 2009	Plan za 2010	Ostvarenje 2010	Indeks (9:8)	Plan 2011
B	FINANSIJSKI RASHODI									
	<i>1. Negativne kursne razlike</i>	1.525	758.424	459.532	524	40.530		5		
	- Negativne kursne razlike	1.525	684.333	452.868	524	40.530		5		
	<i>2. Kamate na pozajmljena sredstva</i>	1.525	684.333	452.868	524	40.529,69		5		
	- Kamate na pozajmljena sredstva od ino-banaka	-	74.091	6.664	0	0		0		
	<i>3. Ostali finansijski rashodi</i>	-	74.091	6.664	-	-		-		
C	OSTALI RASHODI	180.475	343.489	194.608	162.883	6.499.154	5.000	34.315	686	6.000
	- Servisni Troškovi/kreditni WB	155.849	296.416	147.434	142.501	30.528,20		-		
	- Gubici od rashoda, otpisa i prodaje osn. sred.	3.019	203	-	-	468		-		
	- Humanitarni rashodi-novčane donacije	4.200	8.050	5.300	12.644	3.870,00	5.000	2.820	56	6.000
	- Rashodi po osnovu isplaćenih odštetnih zahtjeva osiguranja	15.557	-	-	-	-		10.987		
	- Rashodi po osnovu isplata po pozvanim garancijama	1.775	36.965	40.597	6.002	6.454.239,00		-		
	- Rashodi iz ranijih godina	75	1.855	1.277	1.737	35		20.508		
	- Ostali nespomenuti rashodi	-	-	-	-	-		-		
D	REZERVISANJA ZA GUBITKE I ŠTETE	1.610.876	893.249	850.723	1.299.744	200.682	2.700.000	3.019.056	112	2.731.000
	- Rezervisanja za kreditne gubitke	1.542.202	664.207	472.006	950.698	40.277,00	800.000	1.865.749	233	500.000
		57.922	38.042	41.107	38.989	38.989	40.062,42	21.049		
	- Bankarske usluge	32.273	25.923	24.376	24.045	24.045	27.361,04	26.153		
	- PTT usluge	7.613	8.717	11.049	12.420	12.420	15.301,70	7.497		
	- Troškovi reprezentacije	7.425	7.520	12.840	15.348	15.348	4.944,80	-		
	- Troškovi reklame i propagande	15.752	11.094	13.483	24.069	24.069	22.415,43	20.175		
	- Usluge za stručno usavršavanje (seminari, kursevi, obuke i sl.)	3.260	4.416	2.816	7.883	7.883	16.156,51	16.729		
	- Ukalkulirane usluge revizije	18.000	22.883	46.800	38.403	38.403	29.250,00	29.250		
	- Usluge prodaje boniternih informacija o domaćim firmama	3.751	5.533	5.609	5.655	5.655	4.440,15	8.433		
	- Ostale nespomenute usluge (advokatske, registracija vozila i sl.)	28.720	12.736	103.425	67.901	67.901	47.550	49.819		
	4. Nematerijalni troškovi	44.828	37.982	34.658	46.918	46.918	53.765	28.362	52	45.000
	a) Premije osiguranja	7.860	7.015	5.726	5.502	5.502	7.150	4.573		
	- Premije obaveznog osiguranja motornih vozila	1.270	1.535	1.233	1.220	1.220	2.265,84	1.203		
	- Premije kasko osiguranja motornih vozila	6.590	5.480	4.493	4.282	4.282	4.884,14	3.370		
	b) Putni troškovi	36.968	30.967	28.932	41.416	41.416	46.615	23.789		
	- Dnevnice za službena putovanja u zemlji	3.460	2.905	3.340	3.625	3.625	2.456,00	2.068		
	- Troškovi smještaja u zemlji	494	595	1.722	1.406	1.406	620	679		
	- Dnevnice za službena putovanja u inostranstvu	6.495	4.916	4.268	7.738	7.738	11.759,31	6.744		
	- Troškovi smještaja na službenom putovanju u inozemstvu	13.925	12.541	10.449	17.351	17.351	19.385,53	9.462		
	- Troškovi avio-karata	11.427	9.081	7.756	8.886	8.886	10.809,37	4.488		
	- Ostali troškovi ino-putovanja	1.167	929	1.397	2.410	2.410	1.586	348		
	5. Troškovi poreza, doprinosa i članarina	26.515	20.830	17.314	20.726	20.726	35.707	62.379	156	60.000
	- Administrativne, sudske i slične takse	10.804	2.995	1.802	1.507	1.507	5.009,36	32.078		
	- Komunalna taksa na istaknutu firmu	350	550	3.100	6.500	6.500	6.200,00	6.200		
	- Doprinos Vanjskotrgovinskoj komori BiH	936	949	1.049	1.022	1.022	1.374,42	1.133		
	- Doprinosi turističkim zajednicama	3.257	3.100	1.544	-	-	-	-		
	- Naknada za općekorisnu funkciju šuma	3.257	3.100	1.544	-	-	-	-		
	- Članarine - Berne Union/Prague Club, FCI	6.297	7.667	6.404	7.586	7.586	18.275,74	18.858		
	- Poseban porez za zaštitu od pri. i dr. nesreća i opšta vodopriv.nakn.	1.614	2.469	1.871	4.111	4.111	4.847,58	4.111		

- Rezervisanja za faktoring gubitke	22.087	125.217	153.221	304.361	80.834,73	200.000	13.471	Z	200.000
- Rezervisanja za gubitke kod kreditnog osiguranja za nenapl. premiju	46.587	103.825	91.717	-	4.034	200.000	965	0	1.000
- Rezervisanja za gubitke kod izdavanja garancija			133.779	44.685	40.876,85	1.500.000	1.129.572	Z	2.000.000
- Ostala rezervisanja					34.660		9.300		30.000
E RASHODI PO OSNOVU VANREDNIH DOGAĐAJA									
F REVALORIZACIONI RASHODI									

RAZLIKA

228.189 -137.722 1.236.475 1.801.445 -2.893.246 561.000 430.460 ZZ 459.300

PLAN RASHODA 2011
UPOREDNA ANALIZA

Redni broj	OPIS	Ostvarenje 2005	Ostvarenje 2006	Ostvarenje 2007	Ostvarenje 2008	Ostvarenje 2009	Plan 2010	Ostvarenje 2010	Indeks (9:8)	Plan 2011
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
I	RASHODI (A+B+C+D+E)	3.029.103	3.237.261	2.871.191	2.905.987	8.209.691	4.274.000	4.429.597	104	4.285.700
A	POSLOVNI RASHODI + REZERVISANJA	2.847.103	2.135.348	2.217.051	2.742.580	1.670.008	4.269.000	4.395.277	103	4.279.700
	- Kancelarijski i ostali materijal i energija	27.086	27.047	28.100	33.323	30.869	25.000	27.173	109	44.700
	- Amortizacija materijalnih i nematerijalnih	54.158	49.546	44.176	37.608	44.055	50.000	41.952	84	50.000
	- Rezervisanja za kreditne, faktoring i druge	1.610.876	893.249	850.723	1.299.744	200.682	2.700.000	3.019.056	112	2.731.000
	- Troškovi zarada i naknada (bruto)	803.847	854.777	860.943	972.754	1.011.749	999.000	954.070	96	999.000
	- Troškovi usluga	279.793	251.917	381.137	331.508	293.179	400.000	262.284	66	350.000
	- Nematerijalni troškovi	44.828	37.982	34.658	46.918	53.765	55.000	28.362	52	45.000
	- Troškovi poreza, doprinosa, članarina, sudske i	26.515	20.830	17.314	20.726	35.707	40.000	62.379	156	60.000
B	FINANSIJSKI RASHODI	1.525	758.424	459.532	524	40.530	0	5		
	- Negativne kursne razlike	1.525	684.333	452.868	524	40.530	-	5		
	- Kamate na pozajmljena sredstva	-	74.091	6.664	-	-	-	-		
	- Ostali finansijski rashodi	-	-	-	-	-	-	-		
C	OSTALI RASHODI	180.475	343.489	194.608	162.883	6.499.154	5.000	34.315	686	6.000
	- Servisni Troškovi/kreditni WB	155.849	296.416	147.433	142.501	30.528	-	-		
	- Rashodi po osnovu isplata po pozvanim garan	-	-	-	-	6.454.239	-	-		
	- Gubici od rashoda, otpisa i prodaje osn. sred.	3.019	203	-	-	468	-	-		
	- Rashodi iz ranijih godina	1.775	36.965	40.598	6.002	10.014	5.000	20.508	276	6.000
	- Ostali nespomenuti rashodi	19.832	9.905	6.577	14.381	3.905	-	13.807		
D	RASHODI PO OSNOVU VANREDNIH									
E	REVALORIZACIONI RASHODI									
RAZLIKA PRIHODA I RASHODA		228.189	-137.722	1.236.476	1.801.445	-2.893.246	561.000	430.460	77	459.300

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BIH

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA
BOSNE I HERCEGOVINE – IGA
- Rukovodstvo -

PLAN
POSLOVANJA

za 2011. godinu

Sarajevo
30 /Mart 2011. god

1. UVOD

Ovim Planom se definišu mjere, rokovi, planirani obim i očekivani rezultati operativnog poslovanja agencije IGA za 2011. godinu.

Plan polazi od ciljeva zacrtanih Srednjoročnim planom razvoja i poslovanja agencije IGA za period 2007 – 2011 i predstavlja njegovu operacionalizaciju za 2011. godinu.

Agencija IGA posluje kao izvozno kreditna agencija BiH u skladu sa odredbama Zakona o Izvozno – kreditnoj agenciji Bosne i Hercegovine (Sl.Glasnik br 62/04 od 31.12.2004.g.).

U skladu sa Zakonom aktivnosti agencije su usmjerene na:

(1) a) Direktno:

- izdavanje garancija s ciljem osiguranja izvršenja izvoznih ugovora;
- kreditno osiguranje unutrašnjeg i vanjskotrgovinskog poslovanja;
- faktoring podrška.

b) Posredstvom banaka i drugih finansijskih institucija:

- kreditiranje lizinga opreme i transportnih sredstava u inozemstvu;
- dugoročno kreditiranje domaćih preduzeća radi izvođenja građevinskih radova u inozemstvu, finansiranja predugovorne aktivnosti u ovakvim poslovima;
- kratkoročno i dugoročno finansiranje pripreme i izvršenja izvoza;
- refinansiranje kratkoročnih i dugoročnih izvoznih kredita odobrenih od banaka ili drugih finansijskih institucija;
- osiguranje i reosiguranje izvoznih poslova i ulaganja bh. preduzeća u inozemstvu kojim se vrše osiguranja i reosiguranja od komercijalnih i nekomercijalnih rizika u vidu naknade gubitaka nastalih u osiguranim poslovima.

(2) U okviru poslovanja sa stranim sredstvima plaćanja, IGA obavlja sljedeće dužnosti:

- odobravanje kredita i deponiranje sredstava kod finansijskih institucija i izvoznih preduzeća koja učestvuju u projektu vezanom za izvozne aktivnosti BiH;
- pružanje pomoći stranim bankama ili stranim preduzećima koja su pozajmila ili deponirala sredstva kod finansijskih institucija i izvoznih poduzeća koja učestvuju u projektima podrške izvoznim preduzećima, a s ciljem izvršavanja obaveza prema tim stranim bankama ili stranim preduzećima;
- primanje zajmova i donacija iz vladinih i nevladinih izvora, domaćih i stranih uključujući regionalne i međunarodne organizacije;
- posredovanje pri finansiranju, lizingu, trgovinskom ulaganju i osiguranju poslova vezanih za garanciju;
- posredovanje i preduzimanje drugih aktivnosti koje se odnose ili su u vezi s navedenim poslovima IGA-e;
- stranim bankama i stranim preduzećima koja pokazuju interes za ulazak u poslovne transakcije s preduzećima i bankama u BiH pruža informacija koje se odnose na preduzeća i banke u BiH;
- izdavanje garancija od političkog rizika stranim investitorima i trgovcima koji finansiraju preduzeća u BiH uključujući, ali se ne ograničavajući na prodaju garancija za domaću i stranu valutu protiv unaprijed definiranih političkih rizika stranim investitorima i trgovcima koji finansiraju osiguranje obrtnog kapitala i drugih tipova proizvodnih investicija.

Polazeći od zakonom definisanih nadležnosti IGA je do sada razvijala i realizovala sljedeće finansijske proizvode:

R. br.	Grupa proizvoda	Proizvodi
I	Finansiranje izvoza	1. Kratkoročni krediti za pripremu izvoza 2. Srednjoročno finansiranje uvoza kapitalne opreme. 3. Izvozni Faktoring. 4. Domaći faktoring
II	Osiguranje izvoza i uvoza	1. Osiguranje naplate po završenom izvozu. 2. Reosiguranje uvoza – vezanog za izvoz. 3. Osiguranje od političkog i ratnog rizika. 4. domaće osiguranje
III	Garantovanje izvoza	1. Izdavanje garancija za izvršenje ugovora u inostranstvu (avansne, licitacione, izvedbene, retencione),
IV	Ostali poslovi	1. Izrada boniteta

U toku 2010. godine, Agencija je implementirala sva raspoloživa sredstva, te je nivo realizacije bio na razini 2009. godine. Plan za 2010. godinu bio je veći za 50% od realizacije, iz razloga što se očekivala dokapitalizacija bilo od strane države, bilo od stranih donatora. Takva očekivanja su bila bazirana na zaključcima sjednice Parlamenta, na kojoj je razmatran izvještaj IGA-e, a kojima je isti dao nalog Vijeću Ministara BiH, da se iznađu sredstva za dokapitalizaciju IGA-e. Stoga smo ovaj plan zadržali do kraja godine, te se nije pristupilo rebalansu.

Proizvod	Realizacija 2009	Plan 2010	Realizacija 2010	Index (4:3)	Plan 2011
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Pozajmice i krediti	14.566.962	50.000.000	14.398.666	29	14.000.000
Osiguranje	21.125.898	58.674.900	28.414.480	48	40.000.000
Faktoring	21.399.722	20.000.000	16.783.473	84	20.000.000
Garancije	64.082.526	70.000.000	56.015.876	80	30.000.000
UKUPNO	121.175.108	198.674.900	115.612.495	58	104.000.000

Osim poslova iz osnovne djelatnosti agencije obavljaju se i drugi poslovi neophodni za realizaciju poslovanja i ispunjavanje zakonskih obaveza IGA-e:

1. pravni poslovi
2. računovodstveno finansijski poslovi
3. marketing aktivnosti
4. ostali poslovi

2. PLAN OPERACIONALIZACIJE POSLOVA I REZULTATA

2.1 POSLOVI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI

IGA je tokom 2010.g. u potpunosti angažovala svoje finansijske potencijale. Dodatna podrška izvozniciima kroz garancije Raiffeisen banke AG iz Beča i UBAF-a, je u 2010.godini znatno ograničena i smanjenja zbog rizika zemlje i efekata krize.

Obzirom na ograničene finansijske potencijale, te globalnu ekonomsku krizu koja neminovno pogađa naše klijente, Agencija ne može planirati veći obim poslovanja iz koga bi proistekli bolji finansijski rezultati u odnosu na proteklu godinu, ukoliko ne dođe do povećanja kapitala Agencije.

Kako se u toku 2010. g. nije realizovala planirana dokapitalizacija kroz kreditna sredstvima KfW i grant sredstva Evropske Unije, a nemamo u izgledu druge izvore za dokapitalizaciju, prinuđeni smo planirati aktivnosti u okviru raspoloživih sredstava i postojećeg kapitala.

U 2011. godinu ulazimo sa zahtjevima za reprogramiranje kredita i pozajmica obzirom na zastoje i usporavanje naplate na ino-tržištima, te mogućnostima nastanka šteta po izdatim policama osiguranja i garancijama.

S obzirom na nastalu situaciju i znatno izmjenjene uslove rada na svim tržištima, uzrokovanim globalnom ekonomskom krizom kao i krizom na sjeveru Afrike, plan za 2011.godinu je na nivou ostvarenja iz 2010.godine za factoring, kod osiguranja planiramo rast do 50% u odnosu na 2010.g., a usljed dešavanja na sjeveru Afrike, prije svega u Libiji, planiramo smanjenje garancija za 20% .

Prije pregleda plana operacionalizacije poslova iz osnovne djelatnosti treba naglasiti da očekujemo korekcije cijena naših proizvoda na tržištu, tako da odnosi obima ukupnih planiranih aktivnosti u odnosu na realizovano u 2010.g., ne moraju nužno pratiti i odnose planiranih prihoda po pojedinim proizvodima u odnosu na realizovano u 2010. godini.

• Finansiranje izvoza

a) Krediti i kratkoročne pozajmnice

Interes za finansiranjem u vidu direktnih kratkoročnih pozajmica neprekidno raste od juna 2008. godine. Obzirom na ograničenost raspoloživih sredstava za ove namjene, IGA ne može povećavati svoje aktivnosti. Obzirom na sporiji obrt rečenih pozajmica planiramo smanjenje za 10% u odnosu na 2010.godinu. Rokovi na koje se pozajmice traže su sa 60-90 dana, produženi na 120-180 dana.

Redni broj	Opis	Realizacija 2010	Plan 2011	Index
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Vrijednost plasmana	14.398.666	14.000.000	97
2.	Prihodi od kamata	2.041.451	1.800.000	88
3.	Adm. prih + risk premija	50.771	50.000	99

b) Faktoring

U 2010. god. IGA je postala punopravni član međunarodne organizacije lanca faktoring kuća, Factors Chain International (FCI). Koristi koje imamo od tog članstva su učenje o industriji faktoringa, razmjena iskustava o klijentima, zemljama i faktoring operacijama, te mogućnost rada unutar faktoring mreže koristeći sistem export/import faktoringa. To je sistem gdje mi možemo osigurati BH uvoznika za finansiranje koje njegov dobavljač uzima kod svoje faktoring kuće. Za tu uslugu IGA će naplaćivati proviziju. Takođe, kada naš izvoznik nije u mogućnosti dobiti osiguranje naplate za svog kupca, IGA će kontaktirati faktor-kuću u toj zemlji i pokušati dobiti finansiranje za kupca kako bi se trgovinska transakcija obavila. U 2010. godini bilo je mnogo zahtijeva koji nisu realizovani zbog nedostatka regulative. Naime, BiH nije potpisnica UN konvencije o asignaciji potraživanja UNCITRAL i UNIDROIT, te to predstavlja ograničenje za obavljanje ovih aktivnosti koje baziraju na međunarodnim pravilima o asignaciji potraživanja.

Faktoring je, kao relativno nov i moderan finansijski proizvod na domaćem tržištu, postao vrlo popularan kod kompanija koje prodaju uz odgođeno plaćanje. Dalje, cijena usluge IGA faktoringa je bila povoljnija u odnosu na cijene sličnih usluga banaka i Prvog Faktora.

Tako je u 2010. godini interes za faktoringom izuzetno povećan, zbog svoje brzine i efikasnosti u novonastalim uslovima. Naši izvoznici su suočeni sa zahtjevima dobavljača da plaćaju sirovine po isporuci ili unaprijed, uz istovremeni zahtjev ino- kupaca za odobravanje dužih rokova plaćanja. Tako da je faktoring idealan instrument za održavanje likvidnosti izvoznika. Nažalost, i kod ovog proizvoda smo ograničeni raspoloživim kapacitetom, pa nismo u mogućnosti planirati dalji rast bez novih sredstava te planiramo zadržati isti nivo u odnosu na 2010. godinu.

Redni broj	Opis	Realizacija 2010	Plan 2011	Index
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Vrijednost plasmana	16.783.473	20.000.000	119
2.	Prihodi od kamata	1.088.141	1.200.000*)	110
3.	Adm. prih + risk premija	107.416	120.000	112

*) U 2011. Planiramo brži obrt plasiranih sredstava uz nepromjenjene uslove i visinu kamate prema važećoj tarifi.

• Osiguranje izvoza i uvoza

Osiguranje naplate potraživanja postaje veoma interesantan proizvod u uslovima krize, kako izvoznicima tako i bankama i faktoring kućama koje finansiraju proizvodnju i period naplate izvezene robe. Veći rast osiguranja je limitiran odobrenjima reosiguravatelja te povlačenjem limita za neke velike kupce u Hrvatskoj i Srbiji (npr. Delta Maxi i IDEA Srbija) koji su veliki kupci našeg izvoza. Imajući u vidu realizaciju u

domenu osiguranja, kao i očekivanja u poslovanju Agencije, ali takođe povećan interes za ovom vrstom obezbjeđenja, očekujemo rast u oblasti osiguranja. Zahtjevi za isplatu šteta bi se trebali stabilizovati prema informacijama iz Berne Unije i Praškog kluba, jer se prema procjenama, tržište stabilizovalo nakon u toku 2010.g., nakon velikih gubitaka u 2009.g. U 2011. godini planiramo raditi polugodišnji monitoring svih osiguranih kupaca i revidirati odobrene kreditne limite, te u saradnji s reosiguravateljima, pokušati smanjiti rizike na minimum.

Za 2011. godinu planiramo rast poslova osiguranja za oko 50%.

Redni broj	Opis	Realizacija 2010	Plan 2011	Index
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Osigurani obrt	28.414.480	40.000.000	141
2.	Bruto premija	196.045	300.000	153
3.	Bruto administrat. prihodi	44.450	55.000	124

- **Garancije**

Tokom 2010. godine ostvaren je veći obim garancija od planiranog. U 2011. godini očekujemo smanjenje zahtjeva za garancije, posebno od strane klijenata koji su tradicionalno dobivali poslove u zemljama Bliskog istoka i sjeverne Afrike, uz povećanje zahtjeva za garantovanje nabavke sirovina za izvoznike, na koje, nažalost ne možemo odgovoriti u cjelosti.

Redni broj	Opis	Realizacija 2010	Plan 2011	Index
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Ukupno- vrijednost garancija	56.015.876	30.000.000**)	54
2.	Administrativni prihod	239.136	100.000	42
3.	Prihod od premija	855.171	850.000	99

***) Očekuje se povećanje činidbenih revolving garancija koje će se izdavati na duži rok (do 3 godine) umjesto plativih na 90 dana za UNIS, uz istovremeno smanjenje garancija za izvođenje radova na Bliskom istoku i sjevernoj Africi.

- **izrada boniteta**

R.b	Opis	Realizacija 2010	Plan 2011	Index
1.	Administrativni prihod	54.544	70.000	128

Kroz planiranu poslovnu saradnju sa OeKB iz Austrije, te Fronting sporazumom sa ONDD Ducroire/Delcredere očekuje se u 2011, kao i narednim godinama, povećan broj zahtjeva za bonitetnim informacijama

Plan za 2011. godinu je sačinjen na bazi iskustva zadnjeg kvartala 2010. godine te na bazi očekivane potražnje naših partnera u inostranstvu. Zbog ekonomske situacije u zemlji ali i inostranstvu, interes za provjerom klijenata za informacijama o svojim poslovnim partnerima je bilježio rast.

U postojećoj bazi podataka smo napravili modul koji omogućava elektronski unos i obradu informacija za firme iz inostranstva (kupce iz osiguranja i faktoringa) i na taj način smo obezbjedili jedinstvenu bazu firmi, kako domaćih tako i stranih, sa svim dostupnim podacima.

- **pravni poslovi**

U 2011. godini u odjelu za opšte i pravne poslove se planiraju sljedeće aktivnosti:

- pokretanje parničnih i izvršnih postupaka s ciljem prinudne naplate potraživanja
- priprema osnovnih (opštih i pojedinačnih) pravnih akata neophodnih za poslovanje Izvozno kreditne agencije
- uspostavljanje hipoteka i zaloga za odobrene plasmane shodno kreditnim i garancijskim poslovima
- Priprema ugovora za kreditne i garancijske poslove u kojima je Agencija ugovorna strana
- Okončanje parničnih i izvršnih sudskih postupaka

- **računovodstveno finansijski poslovi**

U odjelu za računovodstvene i finansijske poslove planiraju se sljedeće aktivnosti:

- kontinuirane knjigovodstveno praćenje poslovnih promjena
- kontinuirano praćenje finansijskog stanja agencije i preduzimanje potrebnih aktivnosti
- izrada periodičnog i završnog računa
- redovno informisanje i izvještavanje menadžmenta o svim poslovnim promjenama
- unapređenje modula za menadžersko usavršavanje
- razvoj i unapređenje modula menadžerskog izvještavanja i uvezivanje sa novim modulima za kreditno osiguranje

Sastavni dio ovoga plana čine:

1. Finansijski plan za 2011. godinu
2. Plan nabavke osnovnih sredstava
3. Plan nabavke materijala

Predlog Zaključaka:

- 1. Upravni odbor Izvozno kreditne agencije Bosne i Hercegovine, na predlog rukovodstva Agencije usvaja Plan poslovanja za 2011. godinu sa
  - 1. Finansijskim planom za 2011. godinu*
  - 2. Planom nabavke osnovnih sredstava za 2011. godinu*
  - 3. Planom nabavke materijala za 2011. godinu*kao sastavnim dijelovima Plana poslovanja.*
- 2. Upravni odbor konstatuje da su finansijski potencijali Agencije limitirani u tom smislu zadužuje rukovodstvo Agencije da tokom poslovne godine pažljivo prati trendove u poslovanju Agencije.*
- 3. U slučaju da dodje do teškoća u ostvarivanju planiranih prihoda rukovodstvo Agencije se zadužuje da traži rješenja za smanjenje rashoda, kako se ne bi ugrozilo planirano pozitivno poslovanje Agencije.*